

Dobřichovické Kukátko

Čtvrtletník aneb čtvero ročních dob v životě věcí, slov, nápadů, zvířat, lidí.

Dračí lodě nad jezem • Škola má základní kámen • Jak žijí spolky • Duše a tělo pospolu • Osudy selských gruntů II. • Z. Braunerová a Dobřichovice • Kultura • Sport

NABÍDKA NEMOVITOSTÍ

k prodeji dokončovaný rodinný dům v Randově ulici v Dobřichovicích – dva samostatné mezonetové byty 4+kk s příslušenstvím, terasou, garážovým stáním, pozemek 1.029 m², možnost koupě domu jako celku nebo bytů jednotlivě, cena každé poloviny domu 5,3 mil. Kč vč. DPH

DOB-Invest a.s.:

Za Mlýnem 2, 252 29 Dobřichovice, www.dob-invest.cz, dob-invest@dob-invest.cz
Tel.: 257 712 630, 222 331 350, 606 620 920

STAVEBNÍ MATERIÁLY
ROZVOZ A SKLÁDÁNÍ ZAKOUPENÉHO MATERIÁLU

Dobřichovice, Pražská 819

Provozní doba: Po-Pá: 7-12 13-16, So: 8-11

721 554 000, 257 710 141 **257 710 143**

dobrichovice@stavebniprodej.cz
www.stavebniprodej.cz

Prodáme mezonetový byt 3 + 1 v centru Dobřichovic s celkovou výměrou podlahové plochy 94 m². Byt je umístěn ve druhém patře budovy a sestává se z obývacího pokoje (30 m²), kuchyně (4,6 m²), spíže (2,3 m²), WC (1,45 m²) a chodby (7,75 m²). Z obývacího pokoje je vstup do podkroví, kde se nalézá ložnice (23 m²), pracovna (8,35 m²) a koupelna (6,6 m²). Součástí bytu jsou vestavěné skříně ve vstupní chodbě a v ložnici. K bytu patří ještě půda (6,5 m²) a sklep (1,2 m²).

Cena 3.690.000,-Kč
Tel: 606 620 920

ČESKO – ANGLICKÁ MONTESSORI ŠKOLKA

ZVONEČEK

LETNÍ PROGRAM – ŽIVOT V LESE od 5.8. do 23.8.
plný her, tvoření, učení a zábavy pro všechny děti od 3-6 let

Cena dopoledního programu od 8:30 do 13:00 je 400Kč
Cena celodenního programu od 8:30 do 15:30 je 500Kč

ZÁPIS NA ŠKOLNÍ ROK 2013/2014 - právě probíhá

Další informace naleznete na www.montessoriskolka.cz, nebo na adrese:
K Třešňovce 64, Karlík 252 29, či na Tel: +420777 009 945

Diman s.r.o., Dobřichovice nabízí pronájem sálu Dr. Fürsta

Ing. M. Havlíková, tel. 602 660 960, www.diman.cz

Pavel Hokr – hudební škola
Středisko volného času Všenory

VÝUKA NA HUDEBNÍ NÁSTROJ

klavír, kytara (elektrická i akustická), flétna,
rychloukurz klavíru pro dospělé

- učíme se hrát pro vlastní potěšení
- koncertujeme 3x ročně
- hrajeme písničky, které si sami vybíráte
- žádné stupnice, žádné etudy
- první 2 hodiny výuky nezávazné
- můžeme docházet k Vám domů
- nabízíme výuku i o prázdninách

HRAJEME NAPŘ.: SKÁKAL PES, NENÍ NUTNO,
KDYŽ JDE MALÝ BOBR SPÁT, HOLUBÍ DŮM,
SEVERNÍ VÍTR, MY HEART WILL GO ON, HRÍŠNÁ
TĚLA KŘÍDLA MOTÝLÍ, ČÍM TO JE, SPOMAL, VODA
ČO MA DRŽÍ NAD VODOU, DÍVÁM SE DÍVÁM.

MÍSTO VÝUKY: Dobřichovice, Vestec, Jesenice,
Průhonice, Říčany, Šestajovice, Klánovice, Úvaly,
Újezd nad Lesy, Černošice, Hostivice, Všenory,
Roztoky, Vinohrady, Rudná, Lety, Zbraslav, Radotín,
Lipence, Řevnice, Jirny a další obce v okolí Prahy.

INFO A PŘIHLAŠOVÁNÍ:
info@pavelhokr.cz, 608 745 262 (Jarka Reiserová)

www.pavelhokr.cz

DOBŘICH s.r.o., Dobřichovice

nabízí možnost inzerce v DOBŘICHOVICKÉM KUKÁTKU
časopis vychází jako občasník, obvykle čtvrtletně
v březnu, červnu, září a prosinci

Ceník

- * A5 (celá vnitřní strana) 3 500 Kč
Celoroční inzerce 11.200 Kč (4x 2.800 Kč)
 - * A6 (polovina vnitřní strany) 2 000 Kč
Celoroční inzerce 6 800 Kč (4x 1.700 Kč)
 - * A5 (třetí strana obálky + PR článek) 5 000 Kč
Celoroční inzerce 16 000 Kč (4x 4.000 Kč)
 - * A5 (zadní strana pro PARTNERA Dobřichovického
Kukátka) 10 000 Kč. Celoroční inzerce
32.000 Kč (4x 8.000 Kč)
- Partner získává zhotovení inzerátu zdarma, zveřejnění
PR článku a příp. další dohodnuté výhody.
- Formáty menší než A6 budou přijímány dle
prostorových možností za smluvní ceny.
- Nekomerční řádková inzerce zdarma!

Kontakt: Stanislav Mikeš, mob. 605 179 192,
e-mail: gabeva@volny.cz

KTERÝ JEDINÝ

JEŠTĚ JE S TO TĚ OSLOVIT,

bez pozadma podlosti, který ještě jediný je s to
položiti ti otázku po zdraví a štěstí –
jenže ty, jak se zdá, to nechápeš,
už tak jsi uvyklý lži a blbárnám
a zahubiš duši ještě před tělem provazu
a přízrakem tablet ...

Má vina to není, prohlásil jsem pětsetkrát
a zamočil a zalepil to krví, jak listinu
o volbě krále Jiříka z Poděbrad.

Jak to? Vždyť jsi z téže látky,
těhož nepochopení, těhož nedorozumění,
ano, z těhož nedorozumění a z neschop-
nosti pochopit ...

Ale což celé to lidstvo, lidstva přečetná,
byla jen holou lbí? Kéž by se
vrátil mýtus kladiv, kéž by egyptský bůh
codenně vracel se bárkou, kéž

Ikaros a Daidalós

ovívali nás společně křídly a my letěli –
a my letěli s nimi k bohům, třeba i proti nim
...
29. VII. 87

TRAGIKA BÁSNÍKA

TKVÍ V NEDOROZUMĚNÍ

mezi podstatným a zanedbatelným:
básník učí lidi podstatám, a co je důležité,
tomu, co je skryto uvnitř skutečnosti,
ano, on je učitelem nezvedených dětí,
které se sápo po lízátkách, cetkách, autech
zatímco vyučování je neoslovuje.
Co po nás chce ta komická postava?
Zatmění slunce, válka právě nastává.
Města se hroutí, přežívají v nich
jen vegetariáni sebe samotných ...
26. XI. 1996

Ivan Diviš (1924 – 1999; <http://www.slovníkce-skeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=12>)

byl za války jako student vězněn Gestapem, vy-
studoval filosofii a estetiku na Karlově universitě,
pracoval jako knihkupec, editor v novinách i jako
soustružník či redaktor v nakladatelství. Byl dru-
hem, soupeřem i nesmiřitelným protichodcem
českých básníků a literátů té slavné generace 60.
let minulého století. 14. srpna 1969 odešel do
vyhnanství ze země, v níž mu již bylo těsně a ne-
bylo snesitelné. A to na plných osmašedeset let ...
Druhým domovem stal se mu bavorský Mnichov.
Občas jsme měli možnost jeho texty slyšet ze
Svobodné Evropy. Nám tehdy spolu s Londýnem
a Hlasem Ameriky fungovala na sovětském tran-
zistoráku značky Riga zejména v koupelně a na
pračce Romo z Fulneku. Nevím proč, nejso tech-
nologicky vzdělán ...

Když jsem se v roce 1988 dostal na zkušenou ke
kolegům do Bavorské akademie věd v Mnichově,
má první cesta do města vedla logicky tam, kde
se prodávaly knížky autorů českého exilu, tuším,
že to bylo nakladatelství a knihkupectví Arkýř na
magické Schellingstrasse. Trávil jsem tam dlou-

hé hodiny četbou toho, o čem jsme slychávali
v těch večerech v koupelně z rádia ... Bylo to jako
zvláštní sen ... Tak jsem také přišel k výtisku teh-
dy čerstvé a neprodejné sbírky básní Ivana Divíše
Obrať koně, již vyšlo jen 333 kusů. Nějak jsem
ji pak propašoval, oblit studeným potem a bled
strachem, domů přes hranice, kde se tehdy ještě
přísně perlustrovalo a které stále střežili neohrože-
ní samopalníci a psové (ještě je stále vidím stát
na „nádraží“ ve Folmavě/Vollmau okolo vlaku
a pořád si pamatuju, jak tupě zněla jejich bagan-
čata, když procházeli po plechových střeších va-
gonů ...). Mnozí kamarádi pak doma pravili, že
jim je z těch básní, z toho „bloudění mezi láskou
a nenávistí“ poněkud ne-volno ... Zklamali mě
tím a dodnes jsem jim neodpustil ...

Při výběru textu do tohoto zastavení šla ruka, ve-
dena trvajícím povolebním frustrací, volně knihovnou
a sama jaksi uchopila dvě knížky Ivana Divíše. Tu
již zmíněnou a pak vedle stojící Verše starého
muže, vydané už po autorově návratu do vlasti v r.
1998. Nabízíme tedy dvě drobné ukázky, vedení
opět náhodným výběrem. Ruka otevřela ... a bylo ...

JM

JMENOVÁNÍ NENÍ SCHVALOVÁNÍ

aneb to nám to jaro pěkně začalo ...

NENÍ NÁM TO PUTNA!, volali 22. května v Brně studenti. Ano, ani nám to není putna. A názory, že napřed někoho kritizovat, ba i hanět a pak od něj něco chtít, které v následné debatě zazněly, jen vyvolávají mrazení v zádech, jde-li o jmenování vysokoškolským profesorem někým, kdo to sice má podepsat ze zákona, ale to je asi tak vše ... Až tam jsem došli v našem bloudění za demokracií, Karle Kryle ...

Docent onen od nikoho přece nic nechce, jen se uchází o to, co mu dle daných pravidel náleží a jeho nárok potvrdila několikastupňová opONENTURA odborné komunity domácí i zahraniční, jež zvážila jeho dílo a nárok shledala oprávněným. Tak je to normální, tak se to má. A padni, komu padni.

A do toho si přijde časný a proměnný politik a uzme si pravomoc soudit a hodnotit ... Politik, jehož „kontroverzní výroky“ (jak se tomu teď v nůspíku „něžně“ říká), díky nimž se k velikému údivu všech za hranicemi našeho rybníka „dopracoval“ až tam, kde dříve sedávali čeští králové, si ti, kdož tvrdošjně odmítají „nepamatovat si“ neustále připomínají co nejčernější můru nikoli středního doletu ... Kolik ještě podob bude mít ten novodobý fenomén, zvaný tak půvabně nenápadně: viróza ...

Ale zklidněme zjitřené emoce a vraťme se ke Kukátku: je tu letošní letní číslo. Najdete v něm, milí čtenáři, řadu zajímavostí. Např. zprávu o unikátním závodu dračích lodí na dolní Mži, zvané stále ještě Berounka, spolu s oficiálními aktéry poklepeme na základní kámen nové dobřichovické školy, podíváme se, jak se daří některým občan-

ským sdružením. Nabídneme též pohled na souvislosti duše i těla, pokud jde o naše zdraví. V historické rubrice se vrátíme k sel- ským gruntům v Palackého ulici, která je nyní tématem řady úvah a diskusí v kon- textu debat o další podobě Dobřichovic. Vzpomeneme také na vynikající malířku a zajímavou osobnost, která ráda navště- vovala Dobřichovice, totiž na Zdenku Brau- nerovou. Přineseme zprávy o proběhlých i plánovaných kulturních akcích a stranou nezůstane samozřejmě ani sport. Přejeme Vám, milí čtenáři, pěkné počtení a klidné a poetické léto plné radosti a odpočinku.

Znovu děkujeme za všechny Vaše ohlasy a těšíme se na další. Na způsobu distri- buce tištěné verze Kukátka se nadále nic nemění. Kromě tištěné podoby (na náklady vydavatele dojde do všech dobřichovických domovních schránek) rozesíláme Kukátko též elektronicky ve formátu pdf. Jakýkoliv nový zájemce může o tuto formu požádat. Naopak, nepřejete-li si Kukátko dostávat v elektronické podobě, samozřejmě Vás ze seznamu adresátů vyřadíme.

Pokud jde o elektronické verze příspěvků, posílejte je již jen na naši novou e-mailovou adresu kukatko@dobrich.cz. Dovolujeme si však požádat, abyste svůj text nijak speciál- ně neformátovali, ulehčí nám to naše vlastní zpracování textu. Rovněž nám usnadní prá- ci, jsou-li zaslané příspěvky vykorigované a jsou-li co nejméně ve sporu s jazykovou normou. A pokud nám chcete opravdu udě- lat radost, pište, prosíme, slova kurs a disku- se se s. Děkujeme Vám za pochopení a na Vaše příspěvky a reakce se moc těšíme.

Vaše redakce

SOUTĚŽ O TITULNÍ FOTOGRAFIE KUKÁTKA ÚSPĚŠNĚ POKRAČUJE

Vážení čtenáři!

V předminulém čísle jsme vyhlásili experiment - vypsalí jsme soutěž o titulní fotografii pro náš čtvrtletník. Po paní Ivaně Caldwellé, která byla au- torem titulní fotografie koní s jezdci na brodu přes Berounku v jarním čísle, jsme za vítěze soutěže pro toto číslo považovali krásný snímek stromu v parku s pracovním názvem parkosaurus od pana Jiřího Krombholze. Na poslední chvíli jsme však zařadili aktuální snímek pana Josefa Sikyty, který se váže k aktuálnímu tématu. Na parkosaura dojde určitě později také. Děkujeme za zaslané fotografie.

Pro autory a všechny další čtenáře: Neostýchejte se a posílejte nám průběžně další záběry z našeho okolí, neobvyklé pohledy na dění v Dobřichovicích či emotivní záběry míst, jež všichni dobře známe. Nejhezčí fotografií vybere redakce Kukátka ke zve- řejnění na titulu příštích Kukátek, a bude tak těšit nejen Vaši rodinu a známé, ale i širší veřejnost.

Neváhejte a své snímky posílejte na adresu man- želů Žůrkových, kteří zpracovávají grafickou po- dobu Kukátka: info@zurkovi.com a v kopii na redakční adresu kukatko@dobrich.cz, uveďte prosím Vaše jméno, místo, kde byl snímek poří- zen, a datum vytvoření. Velikost fotografie musí být alespoň 3 MB. Rozhodně ji tedy pro poslání mailem nijak nekomprimujte. Uzávěrka soutěže pro podzimní Kukátko bude cca 15. 8. 2013. Pro další čísla obecně vždy těsně po polovině měsíce listopadu, února a května.

Vaši tvorbě se meze nekladou, hlavním faktorem posuzování bude atmosféra korespondující s ob- dobím, v jakém Kukátko vychází. Takže: vezměte foťák do ruky, otevřete oči a ukažte nám, jak vidíte Dobřichovice právě Vy.

Redakce

Letní zastavení	5
Slovo redakce	6
Aktuality	8
Z našeho života	12
Vespolek	13
Školy	20
O zdraví	21
Z historie	23
Osobnosti	28
Kultura	32
Sport	40
Fotoseriál	42

Dobřichovické Kukátko

Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod č. MK ČR E 12574.

Vydává Dobřich s. r. o., 5. května 3, Dobřichovice
IČ: 64827640.

Řídí redakční rada ve složení: Ing. Vladimír Bezděk,
Doc. RNDr. Emil Calda, Ing. Daniel Havlík, JUDr. Pavel
Kosatík, PhDr. Jiří Matl (předseda), Mgr. Jana Váňová.

Grafické zpracování: Žůrkovi studio (studio.zurkovi.com)

Tisk: Grafotechna Plus,
Lýskova 1594/33, Praha 13 – Stodůlky

Uzávěrka tohoto čísla 15. 5. 2013. Uzávěrka příštího
čísla cca 15. 8. 2013. Kukátko vychází v první
polovině března, června, září a prosince.

Adresa:

Jiří Matl, Strmá 139, 252 29 Dobřichovice
(kukatko@dobrich.cz)

Distribuuje zdarma v Dobřichovicích laskavou
péčí poštovních doručovatelek a smluvních partnerů.
Kukátko můžete také obdržet e-mailem ve
formátu PDF a najdete je rovněž na Internetu
v rámci stránky www.dobrichovice.cz
nebo www.dobrich.cz.

Fotografie na titulní straně: Josef Sikyta

DOBŘICHOVICE

jsou podezřele akční

Nedávno jeden známý řekl, že o prázdninách nelze jet na dovolenou, protože v Dobřichovicích se pořád něco děje. Měl v zásadě pravdu. Ale nejen o prázdninách. Jen namátkou: V dubnu byl Den otevřených dveří v Centru komplexní péče na Vyhliďce, ve vinárně u Karoliny na zámku proběhly dvě cestovatelské besedy s promítáním a v CafeGalerii Bím Literární kavárna, v sále Dr. Fürsta koncertovali otec a syn Rakové, na několika místech se hrálo divadlo, v parku a kolem něj se běžela tradiční Dobřichovická míle. Květen začal prvomájovými závody dračích lodí na Berounce a hned v sobotu poté se dobřichovickými ulicemi a okolím proháněli závodící běžci půlmaratonu. Pomijíme výstavy, další sporty, ...

Kukátko nemá ambice zpravodajsky pokrýt jednotlivé akce. K tomu v našem regionu vychází dost tiskovin s kratší periodicitou. A tak jsme si zvolili jednu – závody netypických lodí na Berounce, které přilákaly asi nejvíce diváků, a ti spolu s velkým množstvím závodících téměř neprodyšně ucpali břeh řeky, cestu po hrázi do Letů a dosud nezastavěný pozemek vedle klubovny jachtingu.

Redakce

DRAČÍ LODĚ

1. máj jsme letos slavili netradičně. Pádlováním. Dobřichovický nadšenec Miroslav Ostrý, který se před časem nechal opakovaně zlákat k účasti na závodech dračích lodí na Nové Živohošti, přesvědčil své známé, že i Berounka by mohla být vhodným místem k takovému závodění. A pustil se do přípravy prvního ročníku tohoto klání. Co je to dračí loď? Speciální 12,5 m dlouhá

loď ve tvaru otevřené kanoe, vyzdobená na špici dračí hlavou a na zádi ocasem, na níž sedí deset pádlujících dvojic, vpředu sedí (zády proti směru jízdy) bubeník udávající rytmus a vzadu stojí kormidelník určující směr (toho v našem případě zapůjčovala i s loděmi Česká asociace dračích lodí). Posádku tedy tvoří 22 závodníků.

Kde se tu dračí lodě vzaly? Pocházejí z Číny, kde se na nich závodilo už před více než 2.200 lety. Nové období však začalo v roce 1976 festivalem dračích lodí v Hong Kongu. V České republice se poprvé objevily na podzim roku 1997 a na podzim následujícího roku se na Vltavě konaly první závody – 1. Prague Dragon Boat Festival 1998. Organizoval je čerstvě vzniklý Prague Dragon Boat Club a jezdilo se mezi Karlovým a Mánesovým mostem. V prvních letech se jednalo o závody firemních posádek a firmy byly reprezentovány naprostými amatéry či běžnými vodáky. Postupně se však týmy „profesionalizovaly“ a do lodí usedalo stále více závodních kanoistů, kajakářů a veslařů.

Měl jsem tu čest být u vzniku dračího fenoménu v ČR. Jožka Sikyta na popud svého kolegy přihlásil již do 1. ročníku pražských závodů firmu Alarmcom, kterou tehdy řídil, a přizval do týmu obchodní partnery a další své známé, a tak jsem se v posádce dračí lodi také ocitl. I dnes si lze o prvních závodech přečíst na webu – viz např.

<http://www.praguedragons.cz/cs/content/2-prague-dragon-boat-festival>

Po účasti v prvních třech ročnících jsem jen okrajově sledoval, jak strmě roste počet vyznavačů tohoto sportu i počet závodů

na mnoha místech republiky. Na stránkách České asociace dračích lodí http://www.dragonboat.cz/reprezentace_cr/ se lze dočíst i o vzniku české reprezentace a získaných titulech mistrů Evropy i mistrů světa. Když jsem se vloni od Mirka Ostrýta dozvěděl, že připravuje 1. ročník závodů na Berounce, bylo mi jasné, že do Jožky Sikyty stačí šťouchnout, a hned se ujme organizování našeho dalšího týmu. Postavili jsme smíšenou posádku kamarádů a známých z Dobřichovic a okolí, z nichž někteří drželi pádlo poprvé v ruce. Vznikla Dračí korzeta. Soutěživost nám nechyběla. Pro každou jízdu jsme míchali složením i sezením pádlujících a učili se potřebné figly. Na přední umístění nám to však nestačilo. Třeba přistě.

Celá akce se velmi vydařila. Počasí sice bylo poměrně chladné, ale nepršelo. V hlavních závodech soutěžilo 16 posádek. Jezdilo se ve 4 lodích, vždy sprint na cca 300 m po proudu od Letů do Dobřichovic. Systém rozjížděk, čtvrtfinále, semifinále a finále A, B, C a D znamenal pro každou posádku minimálně 3 závody. Kromě hlavního závodu, kde sice převažovali muži, ale v řadě posádek byly i ženy, byla vysáána samostatná soutěž pro ženské týmy. Té se zúčastnily 3 posádky a jely ve stejném složení 3 závody se započítáváním všech výsledků. Výsledky přinášíme za článkem a fotografie též na titulní stránce a na str. 40. Podrobnosti včetně výsledků a časů jednotlivých jízd lze najít na <http://dracilode-dobrichovice.cz/> Názvy některých posádek jsou jasné vypočítaví, kdo je tvoří. Například neohrožená posádka z Dětského domova. Nebo repre-

zentanti konkrétních sportovních oddílů. Pod názvy mnoha jiných se skrývá neznámé složení, někdy jen pro moji či obecnou neznalost daného existujícího jména, jindy proto, že posádka název vymyslela právě pro tuto akci. Měl jsem chuť zjistit jmenovité složení všech posádek, ale ukázalo se to naprosto nereálné. Tím jsem neodhalil ani poměr závodníků místních a přespolních. Aktivních účastníků z Dobřichovic bylo rozhodně velké množství.

Již nyní se můžeme těšit na příští ročník. A můžeme být zvědaví, jak si hlavní organizátor poradí s rostoucím zájmem o účast. 16 posádek v hlavním závodě byl z hlediska systému závodu optimální počet. Paralelní závod, ať již žen, či jinak pojatý, by mohl mít určitě více než 3 týmy. Ale počet těch, kteří tentokrát přišli jen jako diváci, ale s chutí by také přisedli, byl značný.

D. Havlík

CELKOVÉ POŘADÍ OPEN

1. MAZELA	9. Prague Black
2. Dobřichovická sebranka	Panthers
3. Dragonfly	10. Letoplaši
4. Černá perla	11. Dračí korzeta
5. Hejhula Team Dobřichovice	12. Futsal
6. Jachting klub Dobřichovice	13. Lyžaři Sokol Malá Strana
7. Makrela	14. PKZ Praha-západ
8. Dragon Dayal	15. Bakosovi draci
	16. DD Lety

CELKOVÉ POŘADÍ ŽENY

1. Školinka NONA	3. Stodůlecké celebrity
2. Dámynedámy	

Poslední chvíle před slavnostním poklepem na základní kámen.

ZÁKLADNÍ KÁMEN

základní školy

Nejstarší část budovy základní školy na křižovatce ulic 5. května a Palackého se definitivně stala historií. Byla zbourána. Ustoupila nové výstavbě. Diskuse o tom, zda se má spíše stavět zcela nová škola na poli u sokolovny nebo zda přestavovat školu v centru Dobřichovic a konzervovat rozdělení školy do dvou míst, formálně skončily již před několika lety těsným rozhodnutím zastupitelstva. Skutečnou tečkou však bylo až podepsání smlouvy s dodavatelskou firmou a zahájení prací. A byly to právě zmíněné demolice, jejichž realizací se akce posouvá k vlastní výstavbě. V pondělí 6. 5. 2013 se odpoledne sešli

před školou zástupci města, školy, stavební firmy, projektantů, zástupci podílejících se sousedních obcí, oblíbený senátor, známý akademický sochař, účinkující děti a samozřejmě dobřichovická veřejnost. Konala se slavnost položení základního kamene stavby nové části základní školy. Starosta připomněl, že se jedná již o historicky sedmé rozhodnutí volených představitelů obce, zda stavět či přistavovat v Dobřichovicích školu (někdy proto, že škola tu dosud nebyla nebo později svojí kapacitou nestačila, jindy proto, že stará budova vyhořela). Sochař Petr Váňa k této příležitosti vytvořil

Úvodní proslovy. Stojící zleva sochař Petr Váňa, senátor Jiří Oberfalzer, starosta Michael Pánek, starostka Letů Barbora Tesařová, ředitel divize 2 společnosti Subterra Petr Kajer, ředitel školy Bohuslav Stejskal, starostka Karlíka Marie Sommerová a architekt Oldřich Hájek.

Zájem veřejnosti o školu.

Trocha tance, zpěvu, recitace.

základní kámen ve tvaru kostky Lega s nápisem Škola hrou. Hosty, kteří na slavnosti promluvili, si představíme fotogalerií. Po proslovech vystoupily děti dobřichovské mateřské školy a pěveckého sboru Chorus Angelus i děti základní školy. A přišlo poklepání na základní kámen. Příležitost dostaly i děti

a kámen trochu utrpěl. Prostě škola hrou. Slavnost provázely temné mraky, ale nespadla ani kapka. Přejme si, aby i celá výstavba probíhala dle dohodnutého harmonogramu a v září 2014 mohly do nové školy nastoupit první děti.

DH

NAD SOBOTNÍMI NOVINAMI

To sobotní ráno začalo jako obvykle. „Ať ten pes neštěká, děti ještě spí“, pravila žena, když jsem v půl deváté pouštěl na zahradu našeho psa, aby se vyprázdnil a také se trochu proběhl. „Ne abys štěkal, děti ještě spí“, říkám mu, když otvírám dveře, a v naději, že budu vyslyšen, se odeberu ke snídani. Hned s prvním soustem však uslyším zuřivý štěkot, jímž si ten náš vyřizuje účty s ohařem, který se na své ranní vycházce neprozřetelně přiblížil k našemu plotu. „Neříkala jsem ti, abys toho psa nepouštěl?“, významně se otázala manželka, ale já místo odpovědi kajícím sklopím oči a nic neříkám, i když vím, že o pouštění psa neříkala nic, protože říkala jen to, aby neštěkal. Chabě jsem namítnul, že jsem mu to vyřídil, a pokusil jsem se ho omluvit tím, že zřejmě nemohl odolat neočekávaně se naskytnuvší možnosti vynadat kolegovi. A v naději, že toto vysvětlení bude přijato, zahledím se do novin, které jsem – pouštěje psa – vzal ze schránky. Což jsem možná dělat neměl.

Hned z kraje podotýkám, že bulvárním plátkům neholduju, protože mě nezajímá kdo s kým, kdy, kde, proč, jak a za kolik; je mi také úplně jedno, co si která hvězda myslí o jiné hvězdě a módní trendy letošní sezóny mě nevzrušují. Nerad bych ovšem, aby vznikl dojem, že nad zájemci o zvěsti tohoto druhu se cítím nějak povznesen; plně uznávám právo každého, aby si svůj duchovní obzor rozšiřoval o všechny poznatky, které považuje za užitečné a důležité. V „normálních“ novinách se člověk sice také nedoví nic povznášejícího, ale aspoň má dojem, že drží krok s dobou a že se může blýsknout informovaností, když na nějakou událost přijde ve společnosti řeč. Ale jinak je to čtení dosti truchlivé: Severní Korea vyhrožuje atomovým útokem na Spojené státy, v Sýrii zuří občanská válka, v Iráku

sebevražedný atentátník zabil několik desítek lidí, v americké škole se střílelo, v Afganistánu při náletu NATO byli zabiti i ženy a děti, v Řecku se demonstruje a stávkuje, Kypr je před krachem a nedávno amnestovaný lupič přepadl v Praze banku. „Lidi, co blbnete?“, chtělo by se zvolat, kdyby se nevědělo, že to volání bude marné. A tak nic nevolám, i když bych mohl, protože děti – díky tomu, že jsem pustil psa – jsou už jistě vzhůru.

Zadumaně dál zírám do novin a chmurné myšlenky mě neopouštějí. Na jednu stranu jsem docela rád, že nějaké ty myšlenky ke mně ještě občas zabloudí, ale uvítal bych, kdyby byly veselejší. Uvědomuju si sice, že události, o nichž v novinách právě čtu, se mě bezprostředně nedotýkají, ale to neznamená, že by mě měly nechat lhostejným. Na tomto místě se možná hodí uvést, co v této souvislosti praví John Donne, anglický básník a svého času také děkan londýnské katedrály sv. Pavla, jehož slova použil Hemingway jako motto svého románu Komu zvoní hrana: „Žádný člověk není ostrov sám pro sebe; každý je kus nějakého kontinentu, nějaké pevniny; jestliže moře spláchne hroudu, je Evropa menší, ...; smrtí každého člověka je mne méně, neboť jsem část lidstva. A proto se nikdy neptej, komu zvoní hrana. Tobě zvoní.“

Možná ale, říkám si, že v novinách je těch neblahých událostí plno proto, že svět se globalizoval, že nás informují o všem, co se kde šustne, a že na světě je dnes mnohem více lidí, a tedy i víc pochybných individuí, než bývalo v minulosti; o tom, kolik a jakých zbraní každoročně přibývá, se raději šířit nebudu. Dříve byly také války, atentáty, bída a utrpení, ale pokud k tomu docházelo na jednom konci světa, tak na druhém o tom nikdo nevěděl. Za jakési vysvětlení, proč v posledních dobách vzrostl počet těchto „úděsných“

zpráv, by se to možná dalo považovat, ale asi bychom se s tím spokojit neměli. Vždyť půjde-li to takhle dál, bude brzy zvonit hrana nám všem. Co s tím ale dělat? Obávám se, že s tím nezmůže nikdo nic. Až dosud se každá snaha o „nápravu věcí lidských“ potkala s neúspěchem, při čemž některé tyto pokusy nejenže věci lidské nenapravily, ale ještě zhoršily. A tak nám patrně nezbyvá než doufat, že lidstvo dostane rozum; můžeme k tomu přispět aspoň tím, že se budeme snažit, aby v našem okolí se žilo normálně.

Zrovna když jsem dospěl k tomuto závěru, vyrušilo mě z „hlubokých“ úvah nad noviny zprávy zvonění. Trochu jsem se polekal, ale brzy jsem zjistil, že mi ještě nezvoní hrana, ale telefon. „Určitě nám chtějí zase něco nabízet“, pravila manželka, zvedla sluchátko a ve stručném rozhovoru lukrativní nabídku stroje odmítla. Touto epizodou sobotní ráno skončilo; to nedělní bude možná veselejší – až budu pouštět psa, ve schránce žádné noviny nebudou!

HgS

DOBŘICHOVICE.INFO

V Dobřichovicích spolu obecně moc nediskutujeme. Občan má jen pár vyhrazených vteřin v rámci zasedání zastupitelstva, pokud se dostane ke slovu. Přitom je zjevné, že dobřichovičtí jsou schopni diskutovat smysluplně a většinou vytvářejí rozumné závěry. Komunikace stagnuje, protože chybí příležitosti. Přitom není lepší možnost, jak mohou občané prohloubit vztah ke své obci, než když o životě v ní budou mluvit, diskutovat a vyslovovat své názory. Absence takového komunikačního média byla příčinou, proč vznikla facebooková komunitní stránka Dobřichovice.info (kterou lze nalézt na adrese:

<http://www.facebook.com/dobrichovice>). Facebook je moderní komunikační médium, které se neomezuje jen na „povídání“ - obrovskou výhodou je jeho multimediální charakter. Uživatelé mohou kromě textů vkládat i fotografie a videa, komentovat je a hodnotit.

Průkopníci stránky brzy přišli na to, že příspěvkům lze přiřadit i časové razítko a celkově příspěvky chronologicky seřadit na časové ose, která začíná rokem 1000. Postupně tak vzniká historie Dobřichovic v unikátní multimediální a interaktivní internetové podobě. Shromáždili jsme hezku řádku materiálů z archivů i od soukromých osob, řada z nich již je na stránkách zveřejněna. Veškeré dokumenty lze doplnit dalšími fakty, názory nebo například vzpomínkami pamětníků. Máte-li doma staré fotografie či jiné zajímavé materiály z Dobřichovic, neváhejte je na Dobřichovice.info nahrát nebo poslat správci na adresu dobrichovice@email.cz. Čtenáři stránky si rádi zavzpomínají nebo se něco nového dozvědí.

Jménem Dobřichovice.info

Ondřej Petráček, Kristýna Brunclíková a spol.

DENDROLOGICKÁ

Dobřichovice, o. s.

Tato společnost, sdružující 74 členů, z nichž dva žijí na Slovensku, jeden v Německu a jeden v Kanadě, má sídlo v našem městě v ulici Na Vyhliďce č. 414 a díky četným odborným akcím přispívá i k propagaci Dobřichovic po celé republice. Mezi organizátory její činnosti patří Ing. P. Kyzlík a Mgr. I. Kubátová, které dobře znají a jejichž práce si cení místní účastníci mnoha zájezdů po krajích českých a moravských, ba i po sousedních příhraničních oblastech, např. saských. Odborná činnost společnosti je rozsáhlá a různorodá. Abychom ji našemu čtenáři přiblížili, jmenujme alespoň pár příkladů z mnoha jejích akcí v roce 2012.

V prvé řadě jsou to semináře pro odborníky, k nimž jsou vydávány sborníky, o které se zajímají nejen znalci, ale i laická veřejnost a jsou zastoupeny v základních knihovnách ČR. V loňském roce se uskutečnilo 5 seminářů:

1. *Národní park Šumava – produkt, nebo obět doby?*; senát ČR (spolupráce s platformou Šumava 21 a výborem pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí).
2. *Právní ochrana a zákonná péče o památné stromy a mimolesní zeleň*; Střední škola potravinářská v Podskalské ulici, Praha 2.
3. *Ochrana přírody v turisticky exponované oblasti – legislativa, praxe, zkušenosti*; Sedmihorky.
4. *Tis – dřevina roku 2012*; hotel Roztoky u Křivokláta.
5. *Naše myslivost – hospodaření v agrární krajině – podpora biodiverzity*; hotel Roztoky u Křivokláta (spolupráce s redakcí časopisu Svět myslivosti).

Rovněž proběhlo dvoudenní setkání lesníků v Nových Hradech s exkurzí po Novo-

hradských horách a Žofínském pralese, kterou vedl Ing. Žemlička, tamější lesní správce a člen republikového výboru České lesnické společnosti.

Další akce Dendrologické společnosti jsou zaměřeny na pasování a výsadbu stromů. V uplynulém roce byly slavnostně pasovány dva největší stromy v Praze a středních Čechách – metasekvoje ve Zbraslavi a javor stříbrný „Remigius“ v Čakovicích. V Dobřichovicích byly za účasti delegace z Tvarožné Lhoty vysazeny dvě oskeruše u Francouzské kapličky a 10 tisíc do Lesů ČR v Malé roklí. Tis se v přirozeném prostředí v údolí Berounky v délce 72 km vůbec nevyskytuje. (Tvarožná Lhota na jižní Moravě bývá nazývána hlavním městem oskeruší.) K důležité pracovní náplni patří publikační činnost členů DD. Loni byly vydány knihy dr. Marie Hruškové a kolektivu spolupracovníků: *Nejmohutnější památné stromy ČR* (vlastním nákladem, i německy), *Příběhy památných stromů Čech a Moravy* (nakladatelství DEUS) a reprezentativní publikace *Aleje – krása ohroženého světa* (nakladatelství MF). Dále vyšla kniha Ing. Ladislava Maxima *Stromy sú mojim osudom* (Sobrance – východní Slovensko) a v Praze byla vydána publikace *Rybničky v ČR* od RNDr. Jana Němce. Členové organizace napsali nejméně 20 článků do různých periodik v místě bydliště, či pracoviště.

V neposlední řadě se společnost zaměřuje na kulturní a osvětové akce v různých oblastech republiky, které organizují místní členové. Např.: v Domažlicích vedl Ing. J. Benda 18 zájezdů do přírody a lesů pro 3 domovy důchodců, v Blatné organizovala Ing. R. Vokrojová výstavy a soutěže pro mlá-

dež, na Křivokláte uspořádal Ing. P. Moucha semináře pro posluchače LF k fytoecologii (nauka o rostlinných společnostech a jejich závislosti na prostředí). Manželé Šeplaví z Dobřichovic udělali radost 1000 diváků předvánočním koncertem lesních rohů v pražském Rudolfinu, na kterém vystoupilo 120 účinkujících. Ing. P. Kyzlík z Dobřichovic vedl jeden lesnický podvečer v pražské Novotného lávce, dvakrát přednášel pro lesnickou školu v Písku a dvakrát pro dobřichovický Klub seniorů a napsal 6 článků. Rovněž přednášel v Lesnickém muzeu ve Zvolenu na mezinárodní konferenci o lesnických tradicích.

Na samý závěr jsme vybrali zájezdy, které Dendrologická Dobřichovice uskutečnila i z grantu města Dobřichovice. Zájezdu se účastní obvykle 48 výletníků a loni jsme na

šesti výletech poznali: Českolipsko a přírodu Lužických hor; památky města Svitavy a při vycházce lesy Hřebečského hřebenu; dále Krkonoše a Zlaté návrší (zdejší přírodu a její ochranu nám přiblížil průvodce Krkonošského národního parku a prof. J. Fanta); prošli jsme lesem Svíb a Lesem Království v Podkrkonoší, také Adršpašskými skalami a nakonec jsme v tajném výletě navštívili neznámé památky a přírodu středního Povltaví. Po vyjmenování podstatné části loňských akcí Dendrologické Dobřichovice, musíme konstatovat, že její činnost je záslužná a rozmanitá a že jsme vděční za to, že přináší prospěch i našemu městu. Děkujeme.

Z výroční zprávy o činnosti za rok 2012, kterou vypracovali Ing. P. Kyzlík a Mgr. I. Kubátová, vybrala J. Váňová.

SENIORI

aktivně předcházejí Alzheimerově nemoci

O Alzheimerově nemoci slyšel někdy v životě už asi každý z nás. Jde o degenerativní onemocnění mozku, jež začíná nenápadně a pomalu poklesem tzv. kognitivních funkcí – myšlení, paměti či úsudku. Tato nemoc bývá nejčastější příčinou demence, která znamená závislost nemocného člověka na pomoci okolí. Když tuto nemoc v roce 1907 Alois Alzheimer popsal, považoval ji za vzácnou. Dnes se, podle internetových stránek České alzheimerovské společnosti, vyskytuje u více než sedmi milionů obyvatel Evropy. Tento fakt souvisí i s rostoucí průměrnou délkou života. Počet lidí, kteří se dožívají věku nad 80 let, dlouhodobě roste. Zároveň se tato nemoc nejčastěji rozvíjí po 65. roce života.

Nicméně je třeba také uvést, že jí lze snadno předcházet. Posilujeme-li své tělo v tělocvičně nebo na výletě, máme celkově lepší kondici. Totéž platí i o mozku. Ptáte se, jak ho posilovat, když činku neuchopíte? Začít může snadno každý z nás doma, a čím dříve, tím lépe. Každý den jedno vyluštěné sudoku nebo seznam na nákup, který si pamatuji a nepotřebuji papírek, jsou dobrými cvičeními. Vhodným tréninkem jsou ale například i jazykové či počítačové kurzy, studium university 3. věku nebo přímo kurzy trénování paměti. Bonusem pak může být setkání s novými lidmi. Neoddiskutovatelnými přínosy však jsou vyšší sebevědomí, uznání od okolí a hlavně dlouhodobější samostatnost.

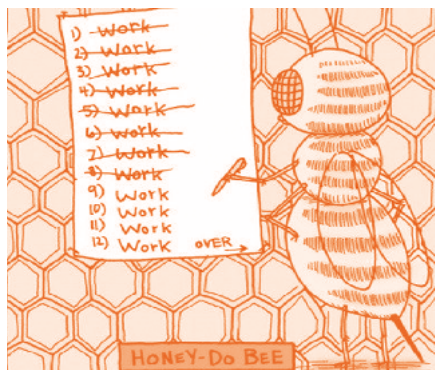
Nabídka aktivit pro seniory se stále rozšiřuje. V Dobřichovicích Rodinné centrum Fabiánek již tři roky pořádá kurzy práce s počítačem, trénování paměti a univerzitu 3. věku a plánuje nabídku rozšířit ještě o kurs angličtiny pro seniory. Studenti,

kteří navštěvují tyto kurzy, začali letos na jaře společně tvořit blog www.seniorinasiti.blogspot.cz, který jasně ukazuje, že na to, začít s něčím novým, není nikdy pozdě.

Hana Habartová, trenérka paměti

Z DENÍČKU VČELAŘOVA

aneb pro medojedy a jiné výtečníky

Loňská sezona nepatřila k nejlepším a milovníci medu to jistě dobře vědí, neboť od podzimu do jara bolestně vnímali, jak se jeho zásoby u prodejců rychle tenčí, až nakonec s jarem zcela došly a sklady i těch nejlepších včelařů – medařů zůstaly prázdné. Poslední zbytky pak padly i na krmení zimou zesláblých včelstev, které poněkud zaskočil velice studený březen.

Tohle si zaslouží bližší vysvětlení a možná to bude zajímavé i pro Vás ... Pro včely je totiž bodem zlomu doba kolem zimního slunovratu. Jejich biologický budík zazvoní a ony zvolna přecházejí ze zimního udržovacího modu vivendi na jarní režim, matky – královny pomalu a postupně začínají zakládat první

vajíčka. To je samo o sobě radostné, ale znamená to rovněž, že včelstvo musí udržet v úle (zejména v oblasti zakladeného plodu) mnohem vyšší teplotu, než jakou si uvnitř hroznů čili chomáče udržovalo předtím, když bylo bez plodu (proti cca 16 °C je to nyní cca 35 – 36 °C!). Na to včely musí vynakládat mnohem více energie. A to pak zase znamená logicky mnohonásobně vyšší spotřebu zimních zásob, protože vždy je něco za něco. Včely si teplo vyrábějí pohybem prsních svalů ...

Většinou to pak jde hodně rychle. Stačí týden, kdy si toho nevšimnete. Takže se může stát (a velmi často k tomu také dochází), že ačkoli včelstvo v pořádku přečkalo tuhou zimu, padlo hladu na přelomu března a dubna, kdy by teoreticky už mělo být vše v pořádku a včelař se raduje, jak je problém zimování vyřešen ...

Logicky tak ti starostliví ze včelařů v této době velmi pečlivě sledují stav a ubývání zásob, aby mohli včas zasáhnout. A to se vracíme k tomu medu, o němž jsme se zmínili na začátku: v tomto období jsou včely po zimě už dost vyčerpané a dodáme-li jim běžné cukerné zásoby, tedy roztok sacharózy, nejsou schopny si jej nyní přetvořit do té podoby, aby jej dokázaly využít (roztok sacharózy si normálně štěpí na jednodušší cukry pomocí

enzymu invertáza). Nyní, na jaře, jsou už po dlouhé zimě vyčerpané a už si tento enzym ve svém těle nemohou vytvořit. Proto je dobré jim podávat potravinovou pomoc již v podobě jimi upravené. Logickým řešením je tedy t.zv. medocukrové těsto (směs práškového cukru s medem), nebo přímo med, který si již takto zpracovávají. Vracíme jim tak do plástů to, co ony nám nedobrovolně daly při loupeži, zvané decentně a jen námi medobraní ... Letos to bylo mnohde velmi potřeba. Stalo se např., že značné množství zásob v úle zmizelo během jednoho týdne mezi dvěma kontrolami. A kdyby se druhá kontrola nechala až na další víkend, mohlo být pozdě ...

Pro včely je předjaří vlastně kritickým obdobím a letošní březen byl komplikovaný zvlášť. Rozplodovaná včelstva musela nějak přežít dlouhodobé březnové ochlazení. Je třeba říci, že se s tím ale vyrovnala po svém. Omezila plodování na minimum, aby minimalizovala spotřebu zásob. Tak se (často s pomocí chovatele) dopracovala k trvalejšímu venkovnímu oteplení a mohla přejít do běžného jarního modu vivendi.

Ale, jak už řečeno, vždy je něco za něco: Ten skoro měsíční výpadek plodování je samozřejmě znát. Včely přežívají (na rozdíl od jiných podobných živočichů, jako jsou třeba vosy, čmeláci či sršně) ve společenství. To znamená, že někdy na konci léta, většinou koncem července a během srpna, matka začne klást t. zv. dlouhověké včely, jejichž organismus je lépe vybaven na přezimování. Běžné „letní“ včely žijí několik týdnů, intenzivně pracují, aby zabezpečily přežití superorganismu zvaného včelstvo, staví plásty, pečují o plod, snášejí vodu, propolis pro desinfekci úlového prostředí, nektar a pyl. Věnují tomuto úkolu veškerou energii a po krátké době se upracují a odletí umřít mimo úl. Ale ty „zimní“ či dlouhověké včely musí vydržet až do té doby, než je na jaře nahradí nové, které se vylíhnou z vajíček zakladených matkou v předjaří. A jsme v samém jádru pudla ...

Pokud je vše, jak má být, tyhle včelky to vydrží zhruba do dubna, nějak zajistí základní funkce včelstva v předjaří a postupně „odcházejí“ a jejich roli přebírají nově vylíhlé jarní včely. Tu je pak v našich podmínkách velmi důležité, aby vyzimovalo co nejsilnější včelstvo, které dobře zvládne tepelný režim v úle v období prudce se měnících venkovních teplot a využije časnou snůšku z jarních květů, což je tu v údolí Mže základ dobrého medného výnosu.

Pokud vyzimuje slabé včelstvo, nastává problém, protože než se dostane do odpovídající síly, je jaksi po hostině a další šance je většinou až za rok. U nás totiž většinou vše kvete ve velmi rychlém sledu. Začnou olše a jivy (tolik důležité pro přínos pylu, bez něhož není myslitelná dobrá výživa právě zakladeného včelího plodu). Postupně se připojí sněženky, krokusy, narcisy, bledule, taloviny, sasanky, po nich všelijaké trnky, myrobalány a bílé slivoně, luční květy, zejména pampelišky, pomněnky, nastoupí dřiny, jabloně, hrušně, kaštiny, šeřiky, hlohy, kopretiny, a pak zlatisté štědřence, které doslova hučí včelami a čmeláky. A když nepomrznou, tak také akáty. Pak už zbývají jen v červnu lípy a je v podstatě „vymalováno“. Krásně to popisuje třeba Oldřich Haragsim v letošní dlouho očekávané reedici svých slavných, dávno rozebraných a dodnes nepřekonaných knih o včelí pastvě (O. Haragsim, *Včelařské byliny a dřeviny*, Praha (Grada) 2013).

V našem údolí (na rozdíl od jiných lokalit) nemůžeme většinou těžit z velice nektarodárné řepky (vzhledem ale k postřikům, prováděným nebezpečnými neonikotinoidy v posledních letech, je to asi spíš dobře ...), ani z pozdější slunečnice, jako třeba v Polabí. Nenajdeme u nás velká pole s nektarodárnou svazenkou vratičolistou, s vojtěškou či jetelem plazivým nebo s pohankou, jako na Valašsku. Vyplývá z toho jednak, že co včelstva nenanosí, do poloviny června, už nedohoní, jednak proto, že snůška u nás je

sice rozmanitá, ale není jí mnoho. A pokud jde o druhový med, nemáme zase až tak moc na výběr. O tom ale níže ...

Letos, jak už výše naznačeno, to ale bylo ještě trochu složitější. Včelstva v březnu přeshla vzhledem k dlouhodobému poklesu teplot na udržovací modus, omezila plodování a v dubnu a květnu jim mnohde chyběla celá jedna generace nového plodu, tedy síla hlavně pro onu u nás tak důležitou jarní snůšku. A je třeba si v tomto punktu připomenout, že mluvíme o tisících až desítkách tisíc včel pro každý úl ... Včelí matka – královna totiž v době, kdy jsou podmínky opravdu příznivé, zaklade denně 1500 – 2000 vajíček. To číslo je v březnu samozřejmě o něco menší, ale přece jen ... Počítejme, ta matematika je velkou jednoduchá ...

Zatímco počasí a matka Příroda vše rychle dohnaly, až předehnaly, protože nastoupily zlomově v podstatě letní teploty a najednou byly květy všude, kam oko pohlédlo, včely to takto jednoduché neměly. Mají to totiž nastavené jinak a matematicky jasně. Od zakladení vajíčka matkou po vylihnutí mladušky (ano, tak poeticky se nazývají mladé včelky ...) uběhne 21 dní. A s tím nikdo nic nenadělá. A ještě: než ona mladuška doroste na létavku (zase poesie, že?), která pracuje mimo úl, přináší pyl, vodu i nektar, uběhne většinou dalších cca 15 – 20 dnů. Tohle ani Nejvyšší neurychlí a matka Příroda to může změnit jen výjimečně a ne moc ...

Některá včelstva (a bylo jich letos hodně) tedy šla do snůškové sezony slabší než jindy. Úbytek zimních včel v dubnu byl mnohdy větší než přírůstek včel nových. A do toho začalo kvést všechno najednou a teploty byly nad dlouhodobým průměrem, takže to vše kvetlo navíc velmi rychle. Včelky se snažily, seč mohly, každá létala, až se potkávala, a včelaři na internetových forech (třeba: <http://www.vcelarskeforum.cz/tema-Aktualni-pocasi-u-nas?page=22>) podávali zprávy o tom, jak to u nich zrovna vypadá. Byly to debaty plné

obav i radosti. Připomnělo mi to slavnou scénku ze Sedmi statečných, kdy Chris a Vin přemlouvají Starce, aby opustil svůj domov na samotě, a debatují přitom o mentalitě vesničanů a rolníků, kteří se vlastně pořád něčeho bojí. Když prší, mají strach, že bude pršet moc a přejí si, aby nepršelo ... A když pak neprší, bojí se sucha ...

Někdo nezúčastněný může říci, že o tom všem příliš přemýšlíme a že bychom to měli nechat běžet tak, jak to ona matka Příroda nastavila. Asi ano, v podstatě nic proti, ale zase: když ono je to v posledních letech jako vymknuté z kloubů a nastavené do extrémů ve stylu ode zdi ke zdi ... A tak si obyčejný včelař, jenž se svými včelami věru a doslova i dýchá, řekne, že trocha normalnosti by neškodila ... *Tak něco uprostřed*, slovy Viktora Dyka a Vladimíra Merty ... Ostatně *medio tutissimus ibis* radí ústy Ovidiovými otec Daidalos synovi Ikarovi ... *Střední cesta* je prostě ta nejbezpečnější ... ☺

Včelaři v našem údolí se proto musí přizpůsobit těmto specifickým podmínkám, které jsou jim dány ... Lamentovat a naříkat nad osudem nepomůže, lepší je něco udělat pro to, aby se za daných podmínek dalo využít vše, co se využít dá, a vytěžit maximum z nabídky. Je to docela fuška a žádá to umět, znát a mít zkušenosti. Ale pak ta odměna ... Už jen v čase, kdy včely nosí a plodují a kolem úlu se začíná šířit ta omamná vůně, podobná vůni čerstvě pečeného chleba či vařeného piva ... :-). Je cítit na několik metrů ... A to vůbec nemluvíme o pocitu, který člověk zažije, když z točícího se medometu začne vytékat ten zlatavý poklad ...

Když se jaro nepovede, což je asi zrovna případ jara letošního, mají včelaři ještě jednu šanci, jak zvýšit medný výnos. Je jí medovicový med. To když les či listnaté stromy dají v létě ještě medovici, z níž je onen krásně tmavý a chutný, na minerály a vitaminy bohatý med, jenž vzniká díky t.zv. producentům medovice, kteří žijí a množí se na

jehličnatých i listnatých stromech. Popisuje je pěkně již zmíněný O. Haragsim v knize *Medovice a včely*. Už v létě tak může být třeba medovicová snůška z lípy (když se podíváte na listy lip, jsou celé jaksi „ulepené“ a někdy z nich ta šťáva doslova kape, což poznají zejména majitelé pod nimi zaparkovaných aut ... To je pro včely i včelaře a konečkonců i pro medojedy náhrada za nestihnuté jaro, ale věru jen občas a musí se k tomu sejít řada příznivých okolostojících, aby se zadařilo. Musí být po celou dobu tak akorát teplo, prostě ne moc, akorát vlhko, akorát sucho, akorát vítr, akorát bezvětrí ... A jsme zase u těch ovidiovských středních cest ...

Totéž platí o snůšce z medovice, která přichází v pozdějším létě a v podletí, a to zejména z jehličnatých stromů. Proto se medu, který z toho vzniká, říká také, ale úředně nesprávně, lesní med ... U nás to přijde tak jednou za 5 let. Naposledy to tu v údolí Mže bylo v roce 2010 ... Bylo krásné tehdy sledovat, jak včely na pravém břehu Mže v srpnu najednou obrátily směr svého létání nahoru do lesů a jak co týden byly nástavky plné stále tmavšího a velmi chutného medu... Takových let si musíme moc vážit ...

Poznámka teď nutná: mluvíme stále jen o medném výnosu, ale je dobré si uvědomit, že hlavním posláním včel je opylování hmyzosnubných rostlin. V tom jsou – natvrdo řečeno – nezastupitelné ...

Z toho, co bylo napsáno o rozmanitosti zdrojů snůšky u nás, vyplývá také, že zde je v praxi možné vidět menší množství t.zv. druhových medů. V zásadě (a také oficiálně a úředně) se med rozlišuje jen na dvě kategorie, na květový a medovicový, ale z toho, co bylo uvedeno výše, vyplývá, že většina medů je směs s různým podílem toho, co právě kvete. I t.zv. medovicový med nevzniká jen z toho, co v lese včely přinesou díky producentům medovice. I v lese kvetou květiny a lesní plody, jahody, ostružiny ... Můžeme u nás získat třeba druhové medy,

když se podaří vytočit čistou řepku, nebo včelař dobře zachytí snůšku z javoru či z akátu (to platí zejména pro jižní Moravu – jistě se Vám teď vybaví slavné verše „omamné kvetou akátové háje, zelená duše vína doutná na vinicích“ Jana Skácela, tak pěkně zhudebněné Jurou Pavlicou ...). Akátový med je velice zajímavý z chuťového, senzorkého i zdravotního hlediska a dal se u nás v Dobřichovicích vloni sehnat občas na farmářském trhu, ale byl odjinud, protože akát vloni u nás zmrzl při velikonočních mrazících ... Je totiž velmi citlivý na výkyvy teplot.

V již zmíněném Polabí se takto dá zachytit i ta slunečnice, Valaši často vytočí med pohankový, v okolí Brna se dá získat i zajímavý med, jehož zdrojem je ostropestřec mariánský.

Ale u nás v údolí to máme z hlediska skladby nektarodárných plodin a jejich využití pro mednou snůšku, žel, mnohem jednodušší. Když se Vám poštěstí vyjet za hranice našeho česko-moravsko-slezského rybníčku a procházet se po tržištích s potravinami, často narazíte na včelaře, kteří prodávají med z Turecka, z Afriky, skvělý levandulový z Provence či nádherně tmavý a chuťově bezkonkurenční medovicový med z lesů Schwarzwald. Obrázky z jednoho takového trhu z Freiburgu im Breisgau jsou třeba na adrese: <http://www.vcelarskeforum.cz/tema-Prodej-medu?pid=45960#pid45960>.

Je to ale trochu jiná pohádka. Nicméně budme spokojeni s tím, co máme ...

Co můžeme udělat proto, aby nám včelky nanosily dost medu? Leccos ... Třeba je dobré nechat květiny i louky vykvést a neholit je sekačkami každou sobotu, o neděli, dnu klidu, nemluvě ... Alergici asi budou protestovat a mají mě plně pochopení. Je to složité ... Také je možno nestříkat nad míru chemii rostlinky, stromy a keře, nebo když už, tak přípravky, které nepoškozují hmyz. A užívat je v době t. zvl. neletové aktivity hmyzu. A také přesně dle návodu ... A pak to, co může udělat řada z nás: sázet kytičky, stromy a keře

... A když se to děje v rámci obecních aktivit, pak sázet to, co je v té věci dobré: třeba lípy (malolisté i velkolisté) a jerlíny, které včelám dodají snůšku v době, kdy už toho moc nekvete. Do zahrádek jsou dobré např. brzy kvetoucí krokusy, dřiny, taloviny i narcisy, které tak potěší oko v čase zimní ještě šedi, později meduňky, šajvěje, levandule a všeliké i jinak prospěšné bylinky, pro léto bělotrny (těm se v naší kyselé a jílovité půdě dobře daří), pámelníky a pro podletí třeba nádherně blankytně kvetoucí drobný keřík s magickým jménem ořechokřídlec klandonský. To je pro včely významný zdroj pastvy v době, kdy už toho moc nekvete. Milovníci květinek jistě vědí, nebo si je najdou na webu ...

Jaro je ale také dobou té největší včelařské poesie. Je jí samozřejmě chov nových včelích matiček – královniček a množení včelstev. To je ale na dlouhé vyprávění, tak si to necháme na jindy.

Také je samozřejmě jaro v přechodu do léta

i dobou rojení. Včely se jinak samy množit nedovedou a kdo se nemnoží, jako druh nepřežije ... Pokud ve Vaší blízkosti přistane včelí roj (někdy se to stane, ač se včelaři moc snaží, aby tomu zabránili, protože pro ně je to velká ztráta, a mají na to řadu metod a figlů), neděste se. Když se včely rojí, nejsou agresivní, ač vypadají rozrušeně. Kdo by taky při takové akci, při tak velkém „výletu“ nebyl rozrušen, že? Ale ony mají v té chvíli úplně jiné starosti. Musí si najít rychle nové bydlení a připravit se na příští zimu. A není to pro ně vůbec jednoduché, jejich čas neúprosně letí. Stačí je nechat být, nebo se poradit s nejbližším včelařem či konsultovat vše třeba na obci ... Sedi-li roj na větvi v hroznu, dají se zklidnit lehkým porosením jednoduchým domácím rozprašovačem. V té chvíli totiž chrání svou matku – královnu a čekají, až se vrátí již předem vyslané pátračky a poví jim, zda našly nový domov ...

O tom všem ale někdy příště ...

J. Matl

NOVÉ ŠKOLKY pro informaci ...

Nedostalo se Vaše dítě do školky? Dětské centrum HOBÍK otevřelo ve Všenorech od 1. září 2013 třídu pro předškolní děti.

Nabízíme: program pro děti od 2,5 do 6 let, postavený na řízených a spontánních hrách, výtvarný, taneční, hudební kroužek, výuku anglického jazyka a další aktivity zajištěné zkušenými pedagogy.

Provoz každý pracovní den od 7 hod. do 17 hod. Předpokládaná základní cena cca 5 000 - 6 000 Kč za celodenní docházku. Cena se bude odvíjet od počtu přihlášených dětí a počtu dní docházky vašeho dítěte. Zápis se bude konat 14. a 21. června,

15 - 18 hod v ateliéru SVČ, Všenory nebo kdykoliv po dohodě na tel. číslo 724 626 216 (Kateřina Janíčková); 603 265 196 (Petr Koubek). E-mail: hobiksvc@seznam.cz
www.hobiksvc.cz, www.svcvsenory.cz

K. Janíčková

DALŠÍ ŠKOLKA – AKTUÁLNĚ

Česko-anglická Montessori školka Zvoneček v Karlíku nabízí Letní program Život v lese v srpnu a zahajuje zápis na další školní rok. Bližší informace v inzerátu na str. 4.

L. Zuda

PSYCHOSOMATICKÁ LÉČBA těla a duše

Dnes již velké množství odborníků i laiků v naší společnosti zastává názor, že tělo (pohyb) a duše jsou neodmyslitelně spjaté a vzájemně se ovlivňují. A tak i naše zdraví fyzické a psychické spolu úzce souvisí. Tělo a pohybový projev jsou důležitým prostředkem k sebeexpresi člověka a k jeho sebedefinování. Aniž bychom si to uvědomovali, naše emoce a celkové zdraví jsou vyjadřovány mnohem jasněji prostřednictvím těla než například myšlením a řečí. Naše tělesné schéma – to, jak své tělo vnímáme a jaký k němu máme vztah, podstatně ovlivňuje také naše sebevědomí a sebepojetí, a tím i celkovou kvalitu našeho života. Tělesné schéma se rozvíjí především pravidelným pohybem a také různými technikami zlepšujícími vnímavost k vlastnímu tělu. Pohyb je tak nezbytný nejen pro tělesné zdraví, ale i pro zdraví psychické. Vzájemnou souvislost těla a psychiky si můžeme uvědomit na příkladu, kdy jsme z něčeho velmi smutní. Naše tělo reaguje tak, že se sníží svalové napětí, ochabne držení těla a dýcháme jen velmi povrchově. Dalo by se říct, že jsme tělesně „zhroucení“. V případě velkého stresu naopak tělo reaguje přehnaně zvýšeným napětím svalů, obzvláště některých skupin (svaly šíjové, žvýkáci, bránice, svaly dna pánevního). I když tentokrát dýcháme křečovitě, opět je dýchání povrchové a nedostatečné. Jsme nadbytečně nabuzeni a spotřebováváme tak velké množství energie, které se může projevit kromě jiného chronickou únavou. Pohyb a držení těla nám tak dává informaci i o stavu naší duše. Změnil-li se pravidelným „tréninkem“ držení těla a pohybový projev, může na-

stat též pozitivní změna v emočním ladění člověka a naopak. Porozumíme-li každý u sebe propojení našeho těla a naší duše a signálům, které k nám tělo vysílá, můžeme pro sebe dělat velmi dobrou zdravotní prevenci. Můžeme totiž například díky tělesným pocitům dříve zachytit diskomfort, který by při jeho ignorování přešel za chvíli až do bolesti hlavy. Známe-li však své tělo a včas si všimneme jeho signálů, můžeme se napít, protáhnout si šiji, rozdýchat se nebo udělat jinou „intervenci“, o které už víme, že nám proti bolesti hlavy větší pomůže. Všímavost k tělesným signálům se dá našťastí trénovat.

Dnešní způsob života příliš nenahrává možnostem zastavit se a věnovat pozornost vlastnímu tělu, dechu, pocitům, myšlenkám, potřebám, vnitřním přáním, naší „esenci“... Té slovy těžko popsatelné substanci, kterou jsme každý dostali darem, která nás činí jedinečnými a s níž jsme nejvíce v souladu žili jako malé děti. Ta, která je naším jádrem, zdrojem, místem, kde jsme sami sebou. Různí lidé ji nazývají různými jmény. Když vycházíme ze své „esence“, svého Já, svého středu, autentičnosti, nemůžeme udělat chybu. Dostat se k ní je však často práce na dlouhou dobu. Naše tělo je jednou ze vstupních bran k naší „esenci“. Bylo tady ještě dřív, než jsme začali mluvit a přemýšlet. Pěstovat všímavost (mindfulness) k vlastnímu tělu, ale i k vlastním pocitům a ke světu kolem je zároveň dobrým krokem, jak žít v přítomnosti, tady a teď, což je vlastně jediný způsob, jak opravdu žít. Minulost je již minulostí a budoucnost nás teprve čeká. Je na každém z nás, zda si prostor

pro občasná každodenní „zastavení“ uděláme i v dnešní uspěchané době.

Práci s vědomým prožitkem z těla a pohybu, schopnost relaxace, práci s dechem, imaginací, dotykem využívá např. „psychosomatická terapie“, která ji zároveň prolíná i s terapeutickým rozhovorem. „Psychosomatická terapie“ je terapií na pomezí fyzioterapie, pohybové terapie a psychoterapie. Snaží se o harmonizaci těla, mysli a emocí. Vždy podle individuálních potřeb klienta. Terapeutické sezení tak může probíhat klidně, relaxačně, stejně jako aktivně, dynamicky. Jedním z hlavních cílů

je dosáhnout dobrého propojení celého těla, při čemž velmi pomáhá dech, který nás dostává do kontaktu s naším vnitřním rytmem. Příkladem bloku v propojení těla je oddělení (tzv. split) hlavy a zbytku těla. Klient je v takovém případě příliš „v hlavě“, příliš zahlcený myšlenkami, málo své tělo cítí a s tím mohou souviset obtíže jak psychického tak somatického charakteru. U takového klienta se v terapii rozvíjí kontakt s vlastním tělem a jeho propojení s hlavou a s emocemi.

M. Komrsková – Polášková

O AUTORCE:

Mgr. et Mgr. Míša Komrsková – Polášková vystudovala fyzioterapii na FTVS UK a psychologii na FF UK v Praze. Absolvovala výcvik v koučování a v současné době je v posledním ročníku výcviku v biosyntéze (psychoterapeutický směr pracující s tělem). Již 13 let se věnuje vedení skupinových cvičebních forem, především Balantes, kde propojuje cviky z fyzioterapie (s balančními pomůckami) s hlubším prožitkem těla a dobrým naladěním mysli. Je autorkou DVD Therapy Balantes. Dlouhodobě působí jako odborná školitelka pro FISAF (Český svaz aerobiku, fitness a tance), kde školí budoucí lektorky a lektory různých cvičebních forem a osobní trenéry. V CKP Dobřichovice poskytuje psychologické poradenství v rámci rozvoje osobnosti opírající se především o metodu koučování a individuální psychoterapii s prvky biosyntézy. Dále v CKP poskytuje individuální „psychosomatickou terapii“. Jedná se o terapii na pomezí fyzioterapie a psychoterapie. Využívá především práci

s vědomým prožitkem z těla a pohybu, ale také schopnost relaxace, cílenou fyzioterapii a terapeutický rozhovor.

OSUDY SELSKÝCH GRUNTŮ v Dobřichovicích

Pokračujeme v sérii článků o historii statků a gruntů v Palackého ulici, jež vzniká v souvislosti s diskusemi o stavebních úpravách tohoto místa. V tomto čísle si přiblížíme historii gruntů č. 27 a č. 28 a přidáme pár slov o domě č. 23. Tím uzavřeme jednu stranu dnešní ulice Palackého v její podobě v 19. století.

GRUNT Kondrádovský č. 27.

„Již v roce 1550 praví urbář, že Kunderát před mnoha léty ten grunt koupil a že Jakub Kunderát zanechán jest na tom gruntu s Martou, matkou svou, již náležitě opatrovati má. V r. 1577 ve čtvrtek po sv. Voršile se vynašlo, že Kuba podle kšaftu svého otce vydati má po 20 kopách bratrům svým Janovi, Vackovi, Šimkovi a Adamovi. V r. 1588 měl grunt zcela zaplacený. Jakub Kunderát zemřel r. 1594 a ten sirotčí statek koupil sobě Jan Král, jinak Kunderát, za 200 kop míšenských. Tyto peníze byly rozděleny na 4 díly a to: máteř sirotek Kateřina, vdova po Jakubovi, obdržela 50 kop a sirotci – Marta, Jan a Anna – každý po 50 kopách míšenských. Poněvadž sirotci byli malí, uvolil se Jan Král, jinak Kunderát, kdyby jim Pán Bůh k letům přijíti ráčil, poctivou výpravu každému učiniti a dcerám po jedné krávě vydati a synu hřebce dochovati. Jan Kunderát plnil poctivě své povinnosti a měl r. 1618 grunt zaplacený. Kunderátové udrželi se na statku přes válku třicetiletou.“ (P. J. Hradec).

Pozn. Ještě v 18. století se píše v matrikách příjmení Kunderát, pak Kondrát, jak se až do 20. století někteří členové rodu podepisovali, i když v matrikách už převládá podoba Konrád.

V r. 1756 byl majitelem gruntu Jan Konrád, jenž zemřel r. 1792 ve věku 88 let. Po něm hospodařil syn Josef Konrád s manželkou Kateřinou, rozenou Řezníčkovou. Ten předal statek synu Františkovi Konrádovi, který se oženil s Marií, rozenou Sýkorovou ze statku č. 45. V další generaci vlastnil statek syn Josef Konrád (1823 – 1904), který měl za ženu Annu, dceru Václava Bejlka ze Solopisk č. 5. Byl to výborný hospodář a otec početné rodiny. Měli 7 dětí, z toho 6 děvčat, z nichž jedna dcera zemřela. Ostatní dívky se kromě jedné provdaly mimo Dobřichovice. Jediný syn Josef Konrád (1854 – 1924) se nejprve oženil s Marií Annou Balounovou, dcerou Josefa Balouna, sedláka z Dobřichovic č. 45. Když ovdověl, vzal si Antonii Kozákovou, dceru Františka Kozáka, rolníka z Dobřichovic č. 20. Nepokračoval

Grunt č. 27 - Kuliškoví

v rodové tradici hospodaření na statku č. 27, ale koupil si bývalý statek č. 41. Otevřel v něm hostinec „U Konrádů“ a provozoval pohostinství. Na parcele bývalého statku č. 41 stály 4 domy: č. 41 obchod a vinárna Josefa Kozáka, švagra Josefa Konráda, č. 42 hostinec U Konrádů a obytné domy č. 43 a 121. (V současnosti první dva domy v ulici 5. května neexistují, byly zbourány. Mladší pamětníci si vzpomenu, že posledním obchodem v domě č. 41 na křižovatce ulic Palackého a 5. května byla cukrárna.)

Z jeho prvního manželství se narodila dcera Vratislava Konrádová (1883 – 1966) a z druhého syn Antonín Konrád (1885 – 1966), jenž byl posledním přímým potomkem starého rodu Konrádova, jehož jméno se tu udrželo nejméně po 4 staletí a jehož členové jsou spřízněni snad se všemi tehdejšími zdejšími rodinami. Antonín Konrád se oženil s Boženou Honsovou, vdovou, která měla dceru Věru Šedivkovou. Manželství Konrádů zůstalo bezdětné. Poslední majitel gruntu z rodu Konrádova – Josef Konrád – předal statek č. 27 v Palackého ulici nejmladší dceři Bohumile Konrádové (1867 – 1943), provdané za Josefa Kuliška (1861 – 1907), rolníka z Letů č. 20, syna Jana Kuliška, rolníka tamtéž. Po smrti Josefa Kuliška byly pozemky pronajaty. Dalšími majiteli statku se stali Josef Kulišek se ženou Růžnou. Do ulice Palackého byl zřízen obchod – galanterie a sřížní zboží, který oba vedli. Nyní je tam kancelář Dobnetu. Měli syna Ivana a současným vlastníkem statku č. 27 je vnuk Daniel, který ho postupně opravuje.

GRUNT

Cyprovský aneb u Volechů č. 28

„Starodávny statek, jenž r. 1525 držel Jíra Holý a manželka Markyta. V r. 1550 hospodařila na gruntě Markyta, vdova po Jírovi Holým, a r. 1577 ve čtvrtěk po sv. Voršile ujal živnost Cyprian Holý a dle smlouvy vyplatil bratru svému a Dorotě, manželce bratra svého Ondřeje po 20 kopách míšenských. Aby i jiné dítky nebožtíka Ondřeje totiž Jan, Mariana, Káča a Lída opatřeny byly a spravedlnost svou po otci svém měly, podvolil se Cyprian Holý jim ze statku svého 50 kop míšenských vyplatit při času sv. Vác-

lava, ročně po 5 kopách míšenských. V r. 1593 přiznal se k Lidmíle, pozůstalé vdově po zemřelém Cypriánovi, Jan Czypra i uvolil se všechny pohledávky na gruntě váznoucí ve výši 85 kop, jakož i veškeru spravedlnost na sebe vzíti. Léta 1605 Jan Czypra a jeho manželka Lidmila jsouce starší, přijali do statku svého za mocného a svéprávného hospodáře Mikuláše Wolecha, jenž se oženil s Annou, dcerou nebožtíka Cypriána Holého, pod tou podmínkou, že se bude Mikuláš a Anna k Janu Czyprovi a jeho manželce

Lidmíle náležitě chovati, jim v ničem neublíživati, nýbrž oba dva až do smrti opatrovati budou. Na ten způsob předávají statek Mikulášovi a Anně se vším příslušenstvím, jak jsou oni toho staří sami v držení a užívání byli a posavad jsou. Tímto zápisem si však Jan Czypra a manželka Lidmila vymíňují, jestliže by se mladí nějak nenáležitě k nim chovali, neb nějakým způsobem přikorř činili, aby tento zápis zrušiti a v nic obrátiti mohli. Po Wolechovi se do pozdních dob drželo jméno u Cyprů. Cyprové přečkali válku třicetiletou. V r. 1660 hospodařil Jakub Czypra a manželka Anna. Měli 4 dítky a to Matěje, Petra, který byl na vojně, dceru Alžbětu vdanou v Radlicích a Kateřinu vdanou na panské chalupě. Koncem 17. stol. držel grunt Matěj Czypra a Mariana, manželka. V r. 1756 hospodařil na něm jeho syn Josef, jenž vlastně pravým jménem slul Hubáček, ježto jeho otec se na statek přiznal. Byl to jeden z největších statků, jak jest ještě dodnes z rozsáhlého dvora viděti. Ke statku patřila též zahrada. S dcerou Josefa Hubáčka se oženil r. 1788 Jan Babička, syn Leopolda Babičky, handlíře z Řevnic, a stal se majitelem živnosti. Babičkova dcera Alžběta se pak provdala za Josefa Křenka a statek měnil zase majitele. Od Křenka koupil živnost Jan Maryák, stavitel na Zbraslavi, jemuž na ní hospodařil Václav Smrž, bednář. Po něm se tam říkalo u Smržů. Od Maryáka koupil statek Václav Landa, rolník z Malé Mořiny č. 27 (1845 – 1909), a nyní (v době vzniku tohoto textu – pozn. redakce) patří jeho synu Václavu Janu Landovi (1883 – 1956), nájemci dvora v Kosoři.“ (P. Josef Hradec) Václav Jan Landa se r. 1909 oženil s Alžbětou Antoníí Bejčkovou z Kuchařika (1887 – 1958) a měli syna Ludomíra a dceru Věnceslavu, provdanou Prusíkovou. Syn Ludomír Landa měl z 1. manželství dceru Boženu, provdanou Černou, a z 2. manželství s Antoníí, roz. Liškovou, syna Ludomí-

ra. Věnceslava Prusíková měla dvojčata Jiřího a Alenu, provdanou Pechanovou. Stavení bylo často stavebně upravováno a jeho části byly pronajímány různým živnostníkům. V jednopatrové budově statku přímo proti škole bývalo podle vzpomínek Františka Havlíka po dlouhá léta kupectví se širokým sortimentem a hojně navštěvované. Mohl to být první krám ve vsi. Později tu vzniklo papírnictví. V prvním patře sídlila patrně od roku 1869 četnická stanice. Bydlel tu také p. Tomek, řezník, který tu porážel dobytek a prodával maso a uzeniny vlastní výroby. Po něm tu míval dílnu truhlář Novák. V 19. a zejména ve 20. století tu postupně vznikaly a zanikaly různé provozovny. V rohu u zahrady statku č. 27 stával malý domek, první hasičská zbrojnice se stříkačkou a potřebným hasičím náčiním. Na rohu proti škole bývala drogerie p. Solničky, později tu prodávala p. Prusíková se zetěm p. Pechanem. P. Solnička prodával i benzin, potom u čerpadla pracovala p. Božena Nováková od mostu. Do ulice Palackého ústila řada menších provozoven, které pokračovaly i za rohem v ulici 5. května. Sídlil tu švec p. Vrbenský, holič p. Holub, později tu vzniklo kadeřnictví, kde působila p. Petráková ze Všenor a p. Vaňková z Letů. Dílny tu měli klempíři Mífek a Bartoněk. Ze stodoly statku si zřídil r. 1937 autodílnu a garáže p. Václav Tůma, který byl za války popraven za přechovávání zbraní. Truhlářskou dílnu tu míval p. Jan Kvíd, koloniál p. Antonín Šťastný a sklad p. Viktor Němec. Ve dvoře bývala sběrna odpadového materiálu, kde pracovala p. Fleissigová. Krátký čas zde byla i prodejna zeleniny. Je možné, že výčet není úplný. Bylo tu nebývale rušno. V 70. letech bylo stavení odstraněno a bylo postaveno nákupní středisko Jednoty. Pro majitele domu byl postaven domek (Okal), který byl však později rovněž zbourán. V současnosti stojí na místě bývalé rozlehlé zahrady statku bytové domy s názvem V Zahradách.

Rodiny 3 bratrů Landů, pocházejících z Mořinky č. 27

Zleva: Emanuel Landa se ženou a dvěma syny; žili v Mořince č. 27. **Uprostřed:** Ladislav Landa se ženou Janou, roz. Trousilkovou, syn Jaroslav, dcery: Anna, provdaná Hájková, Božena, provdaná Běhounková, Marie, provdaná Fürstová, chybí nejmladší Jana, provdaná Kýhosová - žili v Dobřichovicích č. 10. **Vpravo:** Václav Jan Landa, žena Alžběta Anna, roz. Bejčková, dcera Věnceslava, provdaná Prusíková a syn Ludomír - žili v Kosoři a Dobřichovicích

Pozn. Rodina Landova pocházela z Mořinky č. 27 a více se jí budu věnovat u statku č. 10, který vlastnil p. Ladislav Landa, bratr p. Václava Landy, majitele statku č. 28 a nájemce dvora v Kosoři.

Palackého ulice - Landův statek v místě dnešní Jednoty

DŮM Č. 23

Na závěr si dovoluji připojit pár vět o domu č. 23, který dříve stával na samém kraji dnešní ulice Palackého, a poslední dobou v něm bydlela rodina Šarounova.

P. Josef Hradec ve svých Dějinách Dobřichovic píše o tomto domu: „Starý dům, jenž patřil krejčímu Farníkovi (Fůrníkovi), jehož potomci přes sto let provozovali v něm živnost krejčovskou. V tomto domě se narodil Václav Farník, jenž jako hoch se učil hře na piano, housle a zpěvu. Dvanáctiletý Farník se dostal za vokalistu (zpěvák) do Prahy ke křižovníkům a pobyl tam do svého 17. roku. Potom se vzdělával ve hře na hobo a klarinet a dovedl to vlastními studii a pozorováním dobrých mistrů tak daleko, že byl jedním z nejpřednějších virtuosů. R. 1799 vstoupil jako koncertní mistr do služeb hraběte Pachty, pak se stal prvním klarinetistou ve Stavovském divadle a profesorem téhož nástroje na pražské konservatoři hudby, kde mnoho výborných klarinetistů vzdělal. Pamětníci jeho mluví s nadšením o jeho výborném tónu. Zemřel 30. listopadu 1838.“ Z matrik jsme zjistili, že se Václav Matěj Farník narodil 29. 8. 1770 jako osmé dítě Jana a Marie Magdalény Farníkových. Jeho matka zemřela 3. 10. 1778 a otec se podruhé oženil s Annou Konrádovou z Dobřichovic č. 27 a měl ještě dalších 5 dětí. Dvě ze 13 dětí záhy zemřely. Otec Jan Farník, zasloužilý starý mistr krejčovský, zemřel 25. 12. 1798 ve věku 76 let.

V r. 1860 se dostal dům koupí do židovské rodiny Krausovy. Vilém Kraus, obchodník s obilím (1861 – 1939), byl synem Eliáše a Kateřiny Krausových, se kterými zprvu žil v Dobřichovicích č. 28. S manželkou Marií měli čtyři dcery. Dcera Františka Krausová (*1895) se provdala za Viktora Urbacha (*1889). Žili v Bílém Kostele nad Nisou a 4. 10. 1938 se vrátili do Dobřichovic do domu

č. 23, který sestry Krausovy po otcově smrti zdědily. Oba manželé Urbachovi byli usmrceni v koncentračním táboře v Osvětimi 1. 10. 1944. V Osvětimi zahynula i jejich dcera Eva Urbachová (*1923). Terezín přežil syn Jindřich Urbach a hned po válce se odstěhoval zpátky do Bílého Kostela nad Nisou. Dcera Marta Krausová, provdaná Černá (*1898) přežila holocaust a po válce se odstěhovala do Prahy. Měla dceru Hanu, která snad měla působit v Praze jako učitelka, či školní inspektorka. Dcera Pavla Krausová (*1900) se provdala za Otto Freudenfelda (*1891). Žili v Praze a oba zahynuli v Osvětimi. Dcera Irma Krausová (*1905) se provdala za Karla Körpera, (*asi 1899). Žili v Praze a oba zahynuli v Osvětimi.

R. 1930 si v tomto domě otevřela občanská záložna v Berouně filiálku a 27. 6. 1931 tu vznikl sociálně-demokratický konsum „Rovnost“. Bývala tu rovněž lékárna p. Brachtla. Zpracovala Jana Váňová

P. S. Omlouvám se čtenářům za překlep v datu narození p. Antonína Frýdla, správný rok je 1888, ne 1888. Opožděně moc děkuji p. Josefu Keckovi a p. Jaromíru Petrákovi za zapůjčení fotografií do minulého čísla. V tomto čísle je fotka rodin Landových, kterou mi laskavě zapůjčila p. Blanka Janoušková

Dům č. 23

Z KVĚTNA 1945

U článku o hrobech z května 1945 v okolí dobřichovického nádraží, zveřejněném v jarním Kukátku 2013 na str. 27, byla zveřejněna fotografie, jejíž lokalizaci přinášíme nyní

na leteckém snímku z roku 1953. Pamětníci řeknou, že to bylo „u Čechelínů“. Hromadné hroby údajně mohou být i v jiných krátech.

Redakce

ZDENKA BRAUNEROVÁ

Zdena Braunerová se narodila 9. dubna 1858 jako čtvrté dítě v rodině Františka Augusta Braunera. Otec, který pocházel z rodu mydlářů v Litomyšli, byl známý pražský advokát, poslanec říšské rady ve Vídni. Příslušník strany Staročechů.

Matka Augusta patřila do rodu Hřebenářů z Herrenfelsů, byli příbuzní s rodem Harrachů. Matka Zdeny Braunerové byla amatérská malířka a vedla dceru rovněž k malbě, ale také k hudbě. Zdenka měla 3 starší sourozence. Bratr Bohuslav byl vědec,

chemik, Vladimír byl advokát. Sestra Anna se provdala za pařížského literáta Etiena Bourgesse.

Rodina Braunerů bydlela v Praze na Perštýně, kde její matka založila jeden z prvních literárních salonů v Praze. Setkávaly se zde významné osobnosti tehdejší kulturní a politické Prahy – J. V. Sládek, František Ladislav Rieger, František Palacký ...

Zdenka malovala velmi ráda a matka, též amatérská malířka, ji dala do učení k Amálii Mánesové.

Autoportrét Zdenky Braunerové

Navštěvovala vyšší dívčí školu, kterou vedl Soběslav Hypolit Pinkas, historik umění a malíř. Zdenka malovala tak intenzivně, že se začal horšit její školní prospěch. Někdy čas se rozhodovala mezi malováním a zpěvem. Ve svém deníku má uvedené vysvědčení, kde má samé dobré známky, ale předmět „hospodaření“ a předmět „ženské práce“ jsou hodnoceny jako „dobré“. Měla také 204 neomluvených hodin.

Začala se podstatně zajímat o malířství a dávala najevo, že se malbě hodlá věnovat. Rodiče s jejím rozhodnutím zásadně nesouhlasili. Seznámila se s Antonínem Chittussim, který ji přivedl ke krajinomalbě. Definitivní příklon k malířství znamenala její návštěva Paříže, později se tam často vracela, několik let tam i žila. Její budoucí švagr ji seznámil s Mauricem Maeterlingem a Anatolem Francem. Ve Francii studovala na umělecké škole, ale nebyla spokojena s tamním akademickým přístupem. Nebyla vůbec ovlivněna impresionismem, naopak ho odsoudila a považovala ho za příliš formalistický, stejně jako secesi. Seznámila se s Augustem Rodinem, později jej pozvala do Čech, velmi intenzivně si dopisovali.

Fotografie s generálem Pellé

Vystavovala na ženské výstavě na Champs Elyseé. Po návratu z Paříže se začíná více věnovat grafice, je zakladatelkou knižní grafiky, maluje grafické listy ze staré Prahy, společně s Vilémem Mrštíkem bojuje proti asanaci staré Prahy. Ilustruje Viléma Mrštíka, Oskara Wilda, Claudela, Jesenskou, Zeyera. Milovala Moravu, tančila v moravských krojích a zpívala moravské lidové písně. Věnovala se malbě na skle, navrhovala skleněné objekty, nechávala si je vyrobit a pak je zdobila vlastní malbou. Nechala si postavit v Roztokách u Prahy atelier podle vlastního návrhu ve stylu anglického venkovského domu. Bylo to poblíž mlýna, který její otec koupil, rodina tam pobývala jako na letním sídle.

Zdenka Braunerová byla mimořádně společensky aktivní. Podporovala řadu umělců, i finančně. Poslala Františka Bílka do Paříže a zajistila mu tam kontakty s uměleckým světem. Jan Zrzavý o ní napsal: „vtipná, vzdělaná a originální. Pro slovo nejde daleko.“

V jejím atelieru se setkávala řada osobností – Eduard a Hana Benešovi, Otokar Březina, Milena Jesenská, F. X. Šalda, Max Švabinský.

Co se dá říci o její osobnosti, způsobu života a vztazích.

Rodina se nikdy nesmířila s jejím příklonem k umění (kontakt s ní udržovala vlastně jen její sestra), rodině vadilo, že se nikdy neprovdala a neměla děti, nežila obvyklým konvenčním způsobem. Vadila také řada jejích osobních vztahů s muži.

Jiřina Čermáková o jejím životě napsala článek s podtitulkem: **„Chytrá, vzdělaná, talentovaná, všestranná, postrach pro muže“**. Jiný článek uvádí, že byla hašteřivá a lakomá.

Pozoruhodné bylo, že se nikdy nevzdala a neměla děti na rozdíl od jejích vrstevnic s podobným přístupem k životu (Sidonie Nádherná byla alespoň jednou vdaná, i když jinak velmi nekonvenční, Alma Mahlerová se naopak provdala za všechny své milence, s nimiž se setkala).

J. Čermáková má ve svém článku o Z. Braunerové ještě zmínku **„všechny její vztahy byly doprovázeny silnějším či slabším erotickým jiskřením“**.

Ve svých denících popisuje Z. B. svůj první vztah ke Karlu Markovi z Roztok, později byla zamilovaná do lékaře, otorhinolaryngologa Frankenbergera. První vážnější vztah navázala k Antonínu Chittussimu. V jejím deníku je zápis z 1. máje 1878, cituje tam svůj dopis Chitussimu: **„vidím vás ustavičně ... cítila jsem tenkrát ve sobě něco blaženého a tenkrát mé srdce tak tlouklo a s celou duší jsem sledovala každé Vaše hnutí.“**

Ant. Chitussi si představoval konvenční vztah, v němž manželčino malování bude jejím koníčkem vedle obvyklé péče o rodinu. Braunerová si ale představovala rovnocenný vztah dvou nezávislých umělců. Chitussi vztah krátce před svatbou ukončil.

Z. Braunerová měla dlouhodobý přátelský vztah k Juliu Zeyerovi, celý život si psali, Zeyer byl jemný, křehký člověk, byl o 17 let starší a vztah nejspíš vydržel díky Zeyerově homosexuální orientaci.

Braunerová měla na svou dobu k homosexualitě pozoruhodně vnímavý vztah. Švýcarskému spisovateli Ritterovi, který zde žil a svěřil se Z. Braunerové se svou homosexualitou, píše dopis o tom, jak ho chápe, jak je jí líto jeho izolace a uvádí zde pozoruhodnou větu týkající se jejího pohledu na společenské postavení ženy: **„jsme ušlápnutá rasa, z níž Evropa bere již 200 let své služby“**.

Osudový byl její vztah k Vilému Mrštíkovi. Setkali se v r.1894. Probírali spolu Pohádku máje, každou větu, Z. Braunerová měla výhrady k řadě formulací, navštívili spolu všechna místa, o nichž je v Pohádce zmínka. Domluvili svatbu. 14 dní před termínem napsal V. Mrštík dopis, že si ji nemůže vzít. Jela za ním do Diváků, kde tehdy Mrštík žil. Omluvil se, že byl nějak rozrušený, a domluvili nové datum. 14 dní před novým termínem píše Mrštík, jak se těší. Tři dny před svatbou jí dochází dopis, že si ji Mrštík nikdy nevezme. Žádá ji o vrácení dopisů. Již nikdy spolu nepromluvili.

Zdena Braunerová pak měla ještě vztah k Miloši Martenovi, který byl o 25 let mladší, netroufala si vztah realizovat, obávala se zklamání, Marten zemřel při epidemii španělské chřipky.

Zdenka Braunerová měla úzký vztah k Dobřichovicím, jezdila sem často, pobývala ve vile generála Pellé, s nímž se spřátelila, jak uvádí J. Klíma ve své knize Na vlastní oči, jezdil sem za ní na návštěvu Jan Masaryk, existují zmínky o tom, že „tatiček TGM“ z takového přátelství nebyl nadšen a nepřál mu. Která fakta lze použít k interpretačnímu pohledu na osobnost Z. Braunerové?

Nejmenuje se Zdenka, nýbrž Zdislava Rosalina Augusta. Jméno Zdenka začala používat poté, co do Braunerovy rodiny přišla dcera K. H. Borovského. Braunerova rodina se jí po smrti Karla Havlíčka ujala. Dcera se jmenovala Zdenka a Braunerová ji obdivovala. (Pohotovost k fascinaci obvyklá u hysterických osobností?)

Vila generála Pellé v Krajníkově ulici

Léta tvrdí, že se narodila r. 1862, ačkoli správné datum bylo 1858. (Neochota přimnout realitu věku?)

Protestuje, nepodrobuje se konvenci, odmítá společností vytvořenou a přijatou roli ženy, neprovdá se, nemá děti.

Ve vzpomínkách na ni se objevují zmínky o potřebě partnera ovládnout, vlastnit.

Nekonvenčnost je místy až provokativní – koupe se nahá v Unětickém potoce. (Jsou zmínky o tom, že A. Bráfová, dcera F. L. Riegra, ji chodila k potoku tajně pozorovat). Je první ženou, která jezdí po Roztokách na kole (o dvacet let mladší S. Nádherná je první, která jezdí po městě autem).

Má velkou potřebu podporovat, opatrovat, chovat se jako mecenáš, pomáhat, posílala své přátele do Paříže, vyjednávala jim tam návštěvy u renomovaných umělců, (J. Uprku poslala za Muchou a vyjednávala mu vlídné přijetí).

Žila stylem nezávislého nekonvenčního, nepodrobeného člověka, v její době očekávaného spíše u muže. Šlo o t.zv mužský protest v Adlerově pojetí individuální psychologie?

Byla v této poloze spokojená? Ve svém deníku má zaznamenány 2 sny. V prvním je s přítelkyněmi. Kuká kukačka, všem zakukala víckrát, jí jen jednou. Druhý sen je o tom, že se skupině dívek přidělují jména měsíců. Ona je třináctá a žádné jméno na ni nezbyde. Ze všech snů, které se jí mohly

zdat, jí zrovna tyto dva připadaly významné a zaznamenání hodné. Vypovídají sny o tom, že je sice ojedinelá, ale osamocená? Grafolog prostudoval její písmo a jeho postřehy o Z. Braunerové vypovídají: byla nadprůměrně inteligentní, měla nadání vidět věci z neobvyklého úhlu, měla smysl pro syntézu a plánovitost, dobré logické myšlení, pozorovací talent. Při velké vitalitě a energičnosti ukazuje písmo též na stálé vnitřní napětí. Byla ambiciózní až egoistická, ve vyšším věku s rysy neblomnosti a sebeprosažování. Byla emotivní, spontánní, citově angažovaná, má smysl pro zábavu, snadno se nadchne. Altruistická, v pozdějším věku těžko kontroluje svoji náladovost, až s projevy hysterie. Má sklon k nadsazování a dramatickosti. Je smyslná a bohémská. Písmo působí dojmem jakési projekce, odčinění něčeho špatného. Působí jako žena dvou tváří. Je teskná, osamocená, trpící (jde o realitu, nebo roli?), zároveň emancipovaná, prožívající, nepřizpůsobivá. Je nesporně nadaná, nadprůměrně inteligentní, kreativní. Povahově rozporuplná. I v její tvorbě bychom mohli najít jednu ze dvou tváří. Mimořádné nadání – ale tvorba konvenční, líbivá, nedramatická, neosobní, v jejích obrazech můžeme spatřovat odraz Chittussiho, Slavička, Schikanedera. Proč vlastně tak svérázná, nekonvenční osobnost je v malbě spíše konvenční a netypická? Napadá mě tato interpretace: jde o osobnost s histrionskými rysy (snaha ovládnout, tendence být v centru pozornosti, vyjímát se) žije svůj život, bohatý, ale žensky nenaplněný (Aristotelés – chceš-li být přítelem mnohých, jsi nakonec přítelem jen sám sobě). Konvenčnosti svého díla jako by se ke konvenčnosti, již se vzepřela, hlásí. Omlouvá se rodině a světu, vzkazuje „přeci jen patřím k vám“. Byla to významná žena, která spoluformovala velkou část uměleckého světa své doby. O jejích přátelích čteme v čítankách. Zdenka Braunerová z nich vypadla.

MUDr. J. Krombholz

KULTURNÍ PŘEHLED

na červen - září 2013

(Aktuální dění, prosím, sledujte v Informačních listech)

Výstavy v Dobřichovicích

Na celý červen je připravena výstava fotografií Petra Vápeníka s poetickým názvem *Obrazy ze zázvětlí*. Vernisáž bude ve velkém sále v pátek 31. května od 18:30.

V červenci se otevře vernisází 4. 7 od 19 hodin další „snová“ výstava fotografií a to *Stopy světa* fotografky Ivy Mašinové. Výstavu si budete moci prohlédnout denně od 10 do 22 hodin, a to do 9. srpna.

Na srpen a září jsou výstavy v jednání.

ČERVEN

1. 6. – residence od 14 hodin

Středověké slavnosti. Císař římský a král český Karel IV. se každoročně zastavuje v obcích na své cestě z Pražského hradu na Karlštejn, aby se pozdravil s lidem a dal jim nahlédnout na korunovační klenoty, které na konci své cesty uloží do Kaple Svatého kříže na svém hradě Karlštejn. Na Křížovnickém náměstí u sochy sv. Jana Nepomuckého budou předváděna řemesla, budete moci navštívit dílny pro děti.

Program u řeky

14:00 Kukadýlko - *Jak dobrák se stal králem a vykuk do pekla přišel.*
 15:00 vystoupí hudební skupina Bran – keltská hudba z Bretaně
 od 15:00 soutěže pro děti s CK Robinson
 15:30 divadlo Antonína Novotného: *Když jde pusa na špacír*
 16:00 Bran – keltská hudba z Bretaně
 16:30 šermířská produkce
 17:00 Bran – keltská hudba z Bretaně
 17:30 pohádka Antonína Novotného: *Nejkrásnější narozeniny*
 18:00 Bran – keltská hudba z Bretaně
 18:20 příchod císaře Karla IV. s jeho družinou
 19:00 koncert skupiny Bran
 20:30 na nádvoří představení *Noc na Karlštejně*, kde vás opět bude bavit žonglér a kejklíř Petr Teimer a kde se tentokrát v roli císaře představí Petr Bendl a v roli Peška Hlavně Lumír Olšovský. Vstupenky na MěÚ, rezervace na kultura@dobrichovice.cz

2. 6. – Křížovnické náměstí u sochy sv. Jana Nepomuckého - 10:00

Po proslovu císaře v 10 hodin královský pár s doprovodem pokračuje na své pouti na Karlštejn.

8. a 22. 6. – u residence pod lípou, 8 - 12:00

Farmářské trhy, www.dobrichovicketrhy.cz

8. 6. – kostel sv. Martina a Prokopa v Karlíku - 18:00

Komorní podvečer - Jaroslav Šaroun si pozval Anetu Petrasovou (mezzosoprán), Hiroaki Gotó (house) a Viléma Petráše (violoncello). Zahrají skladby J. Brahmsa, R. Wagnera, B. Brittena a A. Dvořáka.

14. 6. – nádvoří residence, 20:00

V rámci Divadelních slavností vystoupí ochotnický divadelní soubor Tyl z Bakova nad Jizerou s představením *Klinika Dr. Řezníčka*, podrobnosti www.divadloddcs.cz

15. 6. – u řeky i na nádvoří

Všechny chutě světa. Food festival zaměřený na tradiční kuchyně a delikatesy celého světa. Doprovodný hudební program na nádvoří residence – např. brazilská bubenická show Tam Tam Batucada, bretaňská muzika Deliou, workshopy pro děti i dospělé ...Více v článku a na stránkách pořadatele Štěpána Oršose www.mlsnybudha.cz

16. 6. – residence, velký sál v 16:00

Přivítání dětí narozených v našem městě v roce 2012

21. 6. – kaple sv. Judy Tadeáše (čas bude upřesněn)

Varhanní koncert: Jana Koucká - soprán, Oldřiška Richter-Musilová - mezzosoprán, Zuza-na Němečková- varhany

27. 6. – nádvoří residence 20:00

Divadelní představení v rámci dobřichovických divadelních slavností. Divadlo V.O.S.A. – Vestec zahraje hru *V levé poledne na nečisto*. Podrobnosti na www.divadloddcs.cz

29. 6. – kostel sv. Martina a Prokopa v Karlíku 18:00

Varhanní koncert: účinkuje Pavel Šmolík a Jaroslav Šaroun

29. 6. – nádvoří residence (čas bude upřesněn)

Laco Deczi se svojí skupinou ve složení – trubka: Laco Deczi, klávesy: Jan Aleš, basa: Michael Krásný, bicí: Vaico Deczi. Jako předkapela vystoupí Jan Kořínek and Groove. Koncert trumpetisty, skladatele, kapelníka a amatérského malíře. Od roku 1986 žije ve Spojených státech amerických, kde je frontmanem kapely Celula New York. Ve Státech vystupoval s velkou řadou skvělých jazzových muzikantů, jako jsou Elvin Jones, Bill Watrous, Junior Cook, Dave Weckl a Sonny Costanzo. Pravidelně koncertuje se svojí kapelou Celula New York v oblasti států New York a Connecticut.

Vedle hudebních aktivit je Laco také zdatným malířem. Na kontě má několik desítek děl, většinou olejomalb. V roce 2005 vychází kniha „Pravdy“ zobrazující Lacovu malířskou tvorbu společně s historkami k jednotlivým obrazům. Předprodej v knihovně v Dobřichovicích a v Trafice Na perónu v Řevnicích (řevnické nádraží), cena vstupenky 200 Kč.

ČERVENEC

V rámci Dobřichovických divadelních slavností (které začnou představením *Noc na Karlštejně* 31. 5. a 1. 6., dále pokračují v červnu, kdy máme možnost shlédnout dvě hry hostujících divadelních spolků z Bakova nad Jizerou a Vestce) nepřestaneme a v divadelní spanilé jízdě budeme pokračovat i v červenci – začneme premiérou hry v režii Petra Říhy *Bordel na ministerstvu*. V červenci nás čekají na nádvoří residence nejen divadelní hry domácích ochotníků DDS a hostujících souborů, ale také koncerty. Podrobné informace na www.divadloddcs.cz a níže ve zvláštním článku.

na červenec je také připraveno následující:

6. a 20. 7. u residence pod lípou budou od 8 do 12 hodin Farmářské trhy,
www.dobrichovicketrhy.cz

25. 7. Zahajovací koncert v rámci Mistrovských kursů prof. Karla Doležala

27. 7. Koncert v zámecké kapli sv. Judy Tadeáše v Dobřichovicích a další komorní večerní koncert následuje ve velkém sále residence <http://www.stringmastercourses.net/koncerty/>

30. 7. Večer s violou v hotelu MMX

31. 7. Večer s Doležalovým kvartetem a hosty

SRPEN

2. 8. závěrečný koncert studentů v rámci Mistrovských kursů prof. Karla Doležala

3. a 17. 8. u residence pod lípou budou od 8 do 12 hodin Farmářské trhy,
www.dobrichovicketrhy.cz

10. 8. odpoledne u řeky pod residencí se připravuje 2. ročník *Dixielandového festivalu*.

11. – 25. 8. hudební festival *Musica viva*

17. 8. v kostele sv. Martina a Prokopa v Karlíku v 18 hodin - každoroční setkání s DUO ECO. Smyčcové duo, které společně koncertuje přes 20 let, tvoří matka s dcerou, Eva Franců a Pavla Roubíčková – Franců, obě absolventky Pražské konservatoře.

31. 8. **Vinařské slavnosti** tentokrát s cimbálovou kapelou Medicimbal a večer se můžete těšit na vyzkoušenou a osvědčenou romskou skupinu Bitumen Beat a na závěr oblíbenou kapelu Timudej.

ZÁŘÍ

7. 9. u residence pod lípou Dobřichovická Alotria – šermířský festival

14. a 28. 9. u residence pod lípou budou od 8 do 12 hodin Farmářské trhy,
www.dobrichovicketrhy.cz

15. 9. pohádka pro děti ve velkém sále residence v 15 hodin – Kvak a Žbluňk
divadlo Tondy Novotného

V. Cvrčková

DIVADELNÍ SLAVNOSTI 2013

Letošní Dobřichovické divadelní slavnosti se kvapem blíží, a tak přípravy 5. ročníku tohoto divadelního svátku v současné době vrcholí. Dobřichovická divadelní společnost tentokrát připravila pro diváky dvě vlastní nově nastudované hry, ale také přizvala několik dalších amatérských souborů s jejich skvosty. Můžeme se tedy těšit na pestrobarevnou přehlídku mimořádných a pozoruhodných výkonů a zážitků. Kromě toho vystoupí v průběhu festivalu ještě známá vokální skupina Dobrý Večer Quintet, takže i hudbou bude potěšena divácká duše. Všechna představení budou uvedena na nádvoří dobřichovického zámku (Residence Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou) od 20.30 hodin.

PROGRAM DOBŘICHOVICKÝCH DIVADELNÍCH SLAVNOSTÍ:

14. 6.	<i>Klinika doktora Řezníčka</i> – Divadelní sdružení Tyl
27. 6.	<i>V levé poledne</i> – Divadlo V.O.S.A.
5. – 6. 7.	<i>Bordel na ministerstvu</i> - Dobřichovická divadelní společnost
7. 7.	<i>Zajíc v pytli</i> – Divadlo Boski
13. 7.	<i>Co věděla Klára Kovalová (a musela zemřít!)</i> – Studio mladých
14. 7.	koncert vokální skupiny Dobrý večer Quintet – již od 18 hodin
17. – 19. 7.	<i>Sladké tajemství</i> – Dobřichovická divadelní společnost
25. – 28. 7.	<i>Bordel na ministerstvu</i> – Dobřichovická divadelní společnost

A ještě něco navíc! Rodiče s dětmi zve-
me na představení divadla Kukadýlko,
které připravilo hru na motivy lidových
pohádek *Jak dobrák se stal králem a vykuk
do pekla přišel*. Sepsal Jiří M. Šimek, hud-
bu napsal Petr Hepnar, režie se ujala Lu-
cie Kukulová. Představení se hraje 1. 6.

ve 14 hodin na louce pod křížovnickou
residencí v Dobřichovicích.
Změna programu vyhrazena. Vstupenky si
můžete rezervovat na e-mailu rezervace@
divadloddcs.cz nebo koupit v předprodeji ve
Vinárně U Karoliny, residence Dobřichovice.
Kateřina Věnečková

HUDEBNÍ LÉTO V CHOTČI

V Chotči, tedy vlastně za humny a v tam-
ním architektonickém skvostu, v kostele
sv. Kateřiny, se od dubna do října vždy jed-
nou v měsíci konají velice zajímavé kon-
certy renomovaných hudebníků. Není to
poprvé a v Kukátku jsme o nich v minulost-
i také psali. Dramaturgii těchto koncertů
si vzalo na starost občanské sdružení In
Cordis o.s. (<http://www.incordis.cz/>) ve
spolupráci s obcí Choteč a farností Rado-
tín. Přinášíme program zbývajících koncer-
tů. Celý program je možno vidět na výše
uvedeném webu o s. In Cordis.

Vytknuto před závorku:

**Choteč, Kostel Svaté Kateřiny od dubna
do října 2013 vždy od 15.30 hodin, vstup-
né dobrovolné**

30. 6. HUDBA BAROKNÍ EVROPY
Ensemble Tourbillon

P. Wagner - viola da gamba, J. Krejča
- theorba

28. 7. PÍSNĚ ODJINUD

Jana Lewitová - zpěv, viola, harfíčka,
Marwan Alsolaiman - arabská loutna,
zpěv, Lenka Mitášová - loutna, harfa

25. 8. FIORI MUSICALI - Hudební květomluva
In Cordis Ensemble

Kateřina Ghannudi - trojřadá barok-
ní harfa, Jan Krejča - barokní kytara,
theorba, Miloslav Študent - loutny, ba-
rokní kytara

30. 9. LYRA

Jan Braunstein - lyra

27. 10. TANCE SMRTI

Ritornello

Michael Pospíšil - zpěv, varhanní pozi-
tiv, píšťaly, Tomáš Najbrt - zpěv, loutna,
bubny

Vedle hlavního cíle realizace koncer-
tů a pořadů pro dospělé i děti je naším
cílem také přispět k opravě působivě

umístěného kostela sv. Kateřiny v Chotči, na
hranici mezi Prahou - západ a Berounskem.
V současnosti je kostel, postavený ko-
lem roku 1700 podle plánů vynikajícího

italského architekta Giovanniho Battisty
Mattheiho připraven stát se zcela uni-
kátním koncertním a kulturním stánkem.
Duchovní rozměr koncertů a uměleckých
výkonů podtrhuje původní duchovní a ná-
boženský účel stavby.

JM

... A JAKÝ ŽE TO BYL KRÁL?

Václav IV. byl za českého krále korunován již
ve svých dvou letech 15. 6. 1363. Jeho otec
Karel IV. obratnou diplomacií a peněžními
pobídkami zabezpečil synovi i římský trůn,
takže Václav byl 10. 6. 1376 zvolen za říms-
ského krále a 6. července 1376 v katedrále
v Cáchách korunován. Od této korunovace
letos uplyne nekulatých 637 let, zatímco od
korunovace za krále českého letos uběhne
let 650. A to je velmi zakulacené výročí.

Společnost Praha - Cáchy / Prag - Aachen
(<http://www.spolek-praha-cachy.cz/>)
vzpomněla tohoto výročí slavnostním veče-
rem 29. dubna v pražském Clam-Gallasově
paláci na Starém Městě v Husově ulici. Nabi-
tý historický sál vyslechl vynikající přednášku
našeho předního medievisty a autora řady
knih o českém středověku Prof. PhDr. Pe-
tra Čorneje, DrSc., jenž v obsáhlém výkladu,
nazvaném Václav IV. - král skutečný a král
legendární představil velice poutavě a s vyu-
žitím výsledků moderního výzkumu osobnost
tohoto panovníka, která je stále obalena
vrstvami legend, dezinterpretací a nepochop-
pení. A představil jej v kontextu oné nesmírně
složitě doby přelomu 14. a 15. století, v ní
mu protihráči byla řada subjektů, šlechtou
tuzemskou i říšskou počínaje a arcibiskupem
Janem z Jenštejna konče, o Johánkovi z Po-
muku a Janu Husovi nemluvě ...

A proč se o této akci zmiňujeme na strán-
kách Kukátka? To proto, že hudební dopro-
vod k celému tomuto magickému večeru
obstara soubor Ludus musicus pod vede-
ním F. Běhounka. Představil hudbu, která se
váže k době, o níž byla v přednášce řeč, tedy
především zpěvy zaznamenané v rukopise
Vyšebrodského kláštera sign. H 42, který byl
napsán r. 1410 a patří k nejcenějším pra-
menům české hudební kultury. Obsahuje
zpěvy, které se zpívaly v době vzniku kode-
xu, které ale měly nepochybně daleko starší
tradici a fungovaly v repertoáru ještě řadu
dalších století. Soubor se oživování těchto
skladeb systematicky věnuje již od 80. let
minulého století a jeho verse těchto hudeb-
ních skvostů jsou velice ceněné. Práce na
oživení takové skladby není jednoduchá. Ru-
kopisný zápis not i latinského textu je často
špatně čitelný, porušený, obsahuje chyby.
Při realizaci je tedy třeba text i notový zápis
nejprve „rozluštit“, znát dobře hudební i lite-
rární kontext i výsledky soudobého výzkumu
a vše do finálního tvaru promítnout. A také
srovnat s dalšími zápisy týchž skladeb v poz-
dějších rukopisech či už i starých tiscích. Je
to práce dlouhá a neviditelná, leč nezbyt-
ná. Ludus musicus se jí věnuje záměrně už
mnoho let a zejména návštěvníci dobřicho-
vických koncertů ty zpěvy již důvěrně znají.

Ocenilo je dlouhým potleskem i publikum v Clam-Gallasově paláci. Pro ilustraci přinášíme i několik obrázků.

P. S.: Po 320 letech od korunovace Václava IV. českým králem, v roce 1683, byla na pražském, nyní Karlově mostě, vztyčena

socha Jana Nepomuckého od Jana Brokoffa. A byl to právě Václav IV., jenž hrál důležitou roli při smrti tohoto duchovního, jakkoli tehdy nešlo o zpovědní tajemství, jak ustavila pozdější tradice ...

JM

KAREL HYNEK MÁCHA

Krkonošská pouť

Letošní hudební festival *Musica viva* zahájil už tradičně soubor Ludus Musicus dílem Máchovým. V předešlých létech jsme vyslechli Máj a Marinku a letos Krkonošskou pouť. Za vlahého jarního večera 7. května o 21. hod. se na nádvoří křížovnické residence členové souboru pod vedením p. Františka Běhouňky úspěšně zhostili nelehké úlohy přiblížit myšlenky a pocity básníka z 1. pol. 19. století současnému divákovi. Dílo samé přednesl ve 14 zastaveních se zaujetím, ale zároveň civilně p. Justin Svoboda a chmurnou náladu Máchova díla odlehčili členové souboru písněmi, které básník buď sám složil, nebo si je s chutí zazpíval. Vystoupení souboru jsou vždy spontánní a hudebníci, zpěváci i tanečníci dokážou diváka hned od počátku zaujmout a navodit příjemnou atmosféru. Ani tentokrát tomu nebylo jinak, navzdory ponurému tématu díla samého. Společně s mladým poutníkem jsme v toulce po Krkonoších dospěli kvečer pod vrchol Sněžky. V pusté noční krajině s hvězdou oblohou jsme v chladném a větrném počasí okusili jeho pocit osamělosti, rozčarování z nenaplněných snů, zmarněního života. Být nemilovaný a nikoho nemilovat, to se zdá být jeho životním údělem. V půlnočním zjevení, kdy navštíví polozbořený

gotický klášter s chrámem a hřbitovem na samém vrcholku Sněžky, a to v čas, kdy se na jeden den probouzejí jinak po celý rok zmrtnělí mniši a poutník s nimi po tři hodiny hovoří a zvažuje cenu nicotného života oproti úlevné smrti. Po opuštění kláštera se ocitá nad propastí a vidí mnichy, jak se do ní vrhají, avšak prudký víchř je vrací na zpátek a teprve zvony klášterní je vrátí do kláštera, kde volí mezi smrtí a celoročním spánkem s vidinou jediného prožitého dne za rok. Poutníkovi se na zpáteční cestě zjeví postava dívky, jež se postupně promění v kostnatého bělovousého kmeta a rychle zestárnuvší poutník se za ním odebere tajemným průchodem. Snad k věčnému nebytí? My diváci jsme se odebrali do svých domovů s dvojnásobnou radostí. Za prvé nám zněly v uších krásné melodie starých písní a za druhé jsme byli šťastni, že ještě nemusíme řešit otázku, zda být, či nebýt. Panu Běhounkovi i všem účinkujícím děkujeme a těšíme se na další představení.

J. V.

Dovětek redakce:

Protože právě před 50 lety, v květnu r. 1963, byl vyhlášen Krkonošský národní park, uspořádala správa parku k tomuto výročí 16. května v museu ve Vrchlabí veli-

J. Svoboda a Ludus musicus při představení. Foto M. Paulová

kou oslavu. Její součástí byla též Máchova Krkonošská pouť v podání souboru Ludus Musicus a Justina Svobody (<http://www.ludusmusicus.cz/ludus/nabi.htm>) A představení mělo velmi silný ohlas. Dodejme, že spojení Krkonoš s Dobřichovicemi není jen skrze tuto slavnostní akci. U založení KRNAPu byl tehdy a také jedním z prvních náměstků ředitele se stal lesník a krajinný ekolog, dnes emeritní profesor tří evropských universit (University of Amsterdam, Wageningen University a Jihočeské university v Českých Budějovicích) Josef Fanta, jenž po návratu z emigrace žije s ro-

dinou v Dobřichovicích. Koncem letošního dubna byl nominován na Cenu Josefa Vavrouška za rok 2012. Vyhlášení se uskuteční 6. června 2013 v 18 hodin v residenci primátora hl. města Prahy na Mariánském nám. 1, Praha 1 (<http://cenajosefavavrouska.cz/nominace/prof-josef-fanta/>) Třicet let po založení parku to byl právě on, kdo získal značné finanční prostředky (cca 750 mil. Kč) z nizozemské nadace FACE, které umožnily úspěšnou obnovu krkonošských lesů fatálně zasažených imisemi znečišťujících látek, pocházejících především z hnědouhelné elektrárny v polské Bogatyni.

BUDE LETOS FESTIVAL

Musica Viva?

Měli jsme v plánu pro toto číslo Kukátka oslovit jednoho z hlavních organizátorů hudebního festivalu Musica viva, p. Františka Běhouňky, a požádat jej o bližší informace o letošním ročníku festivalu. Narazili jsme ale na zapeklitou situaci:

v této chvíli je sice spousta nápadů a plánů, ale definitivní podoba festivalu závisí až na výši částky, již obec festival podpoří. Protože však ještě nejsou známy výsledky grantového řízení, můžeme nyní jen uvést, že festival bude letos dvoutýdenní,

uskuteční se od 11. do 25. 8., přirozeně opět v dobřichovické křižovnické residenci a v kostele sv. Martina a Prokopa v Karlíku. Organizátoři, jimiž budou opět

pánové F. Běhounek a Prof. Jaroslav Šaroun, uvažují také o dalších zajímavých místech. Podrobnější informace budou k dispozici později.

FOTBALOVÉ NAROZENINY

hvězd v Lipencích

Na lipenecké hřiště se po dvou letech vrátí slavné osobnosti fotbalu, hokeje, ale i divadla či showbusinessu. V sobotu 22. června se tu sejdou na akci nazvané Fotbalové narozeniny Lipence 2013 aneb Přijďte slavit s námi! Své kulaté narozeniny tu oslaví Ivan Hašek (50), Vladimír Šmicer, Jan Koller i Jakub Kohák (40).

Každý z nich si sestaví mužstvo celebrit a bude bojovat v turnaji hraném systémem každý s každým na dolní polovině hřiště. Účast přislíbili Tomáš Galásek, Marek Jan-

kulovski, Jiří Jarošík, Roman Šebrle, Tomáš Plekanec, Martin Dejdar, Sagvan Tofi a další osobnosti.

Součástí akce je i zábavný program pro celou rodinu. Zdarma budou k dispozici atrakce pro děti, například skákací hrad nebo stánek dětského webu Alík.cz. Celý program bude moderovat Libor Bouček, který se už těší i na komentování velké tomboly o hodnotné ceny. Večer zahraje diskžokej Martin Hrdinka.

(jkl)

JEŠTĚ K VOLEJBALOVÉ SEZÓNĚ

2012-2013

Jak si v uplynulé sezóně vedla dobřichovická družstva, je už čtenářům nejspíše známo, ale snad nebude vadit, když si jejich výsledky připomeneme i na stránkách Kukátka.

Muži A, první liga

V play-off, kam postoupili z prvního místa, se naši probíjeli až do finále, když předtím vyřadili družstva Hradce Králové a Kladna, obě v poměru 3:0 na zápasy. Ve finále bohužel na svého soupeře z Českých Budě-

jovic nestačili: doma mu podlehli dvakrát 3:2 a na jeho hřišti prohráli 3:1. Celkově se tak umístili na druhém místě; vzhledem k posledním dvěma sezónám, kdy skončili třetí, své celkové umístění o jedno místo zlepšili. V závěrečné tabulce první ligy po prvním EGE Č. Budějovice a druhém Sokolu Dobřichovice následují družstva: ČZU Praha B, Kladno, MFF Praha, Česká Lípa, Nymburk, Hradec Králové, Brno B, Rakovník, Plzeň a sestupující Ervěnice.

Ženy A, první liga

V základní části české skupiny skončily na pátém místě, takže spolu s družstvy Žižkova, Pedagogické fakulty Č. Budějovice a s posledními třemi celky skupiny moravské, musely o udržení prvoligové příslušnosti bojovat. A bojovaly velmi zdatně, neboť v této skupině obsadily první místo: 1. Sokol Dobřichovice (40 bodů), 2. Sokol Žižkov (38 b.), 3. PF Č. Budějovice (32 b.), 4. SK Opava (28 b.), 5. TJ Nový Jičín (24 b.), 6. Slávia Uherské Hradiště (18 b.). Znamená to, že ze všech dvanácti prvoligových družstev se naše ženy umístily na sedmém místě; proti loňské sezóně se tak o dvě místa zlepšily.

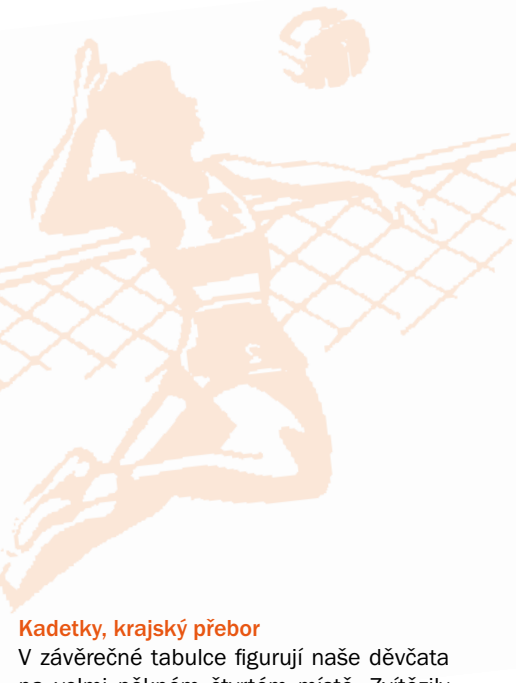
Pro úplnost ještě uveďme, že ve skupině o postup do extraligy zvítězily Střešovice, za nimiž se umístila družstva Madety Č. Budějovice, Moravské Slávie Brno, Rokycan, Břeclavi a Nuslí.

Muži B, krajský přebor první třídy

Stejně jako loni se naši umístili na pátém místě, ale jejich bodový odstup od prvních čtyř míst se zvětšil. Přeborníkem kraje se stalo družstvo Kralup (42 bodů), za nímž následují Tuchlovice (38 b.), Benešov (37 b.), Roztoky (32 b.), Dobřichovice (24 b.), Č. Brod (7 b.).

Ženy B, krajský přebor první třídy

Naším ženám B uniklo celkové vítězství o příslovečný vlásek! V závěrečné tabulce skončily na druhém místě s dvoubodovou ztrátou za prvním Rakovníkem; přitom v posledním dvojzápase nad ním (a ještě ke všemu na jeho hřišti) dvakrát zvítězily! Doufejme, že příště jim první místo už neunikne. V konečné tabulce je tedy první Rakovník (79 b.), druhé Dobřichovice B (77 b.), následují Kralupy (69 b.), VK Benešovská (68 b.), Příbram (67 b.), Benátky (55 b.), Komárov (44 b.), Zdice (40 b.), Benešov (32 b.) a Slaný (9 b.).

Kadetky, krajský přebor

V závěrečné tabulce figurují naše děvčata na velmi pěkném čtvrtém místě. Zvítězily kadetky z Mladé Boleslavi (46 b.), následovány: Mělníkem (40 b.), Neratovicemi (31 b.), Dobřichovicemi (27 b.), Rakovníkem (22 b.), Benešovem (21 b.), Kolínem (18 b.), Kladnem (7 b.) a Nymburkem (4 b.). Oddíl volejbalu čekají v červnu tři významné události. Tou nejdůležitější je finále 17. mistrovství České republiky seniorek, které se u nás uskuteční již podruhé, a to v sobotu a v neděli 15. a 16. června; startují v něm vítězná družstva jednotlivých krajů (včetně Prahy), vítěz minulého ročníku a družstvo pořadatelského oddílu. Diváci se mají na co těšit – i když se jedná o seniorky, na jejich hře je stále vidět, že převážná většina z nich hrávala v nejvyšších soutěžích. Hned následující týden (v sobotu 22. června) proběhne 2. ročník Memoriálu Lídy Gempellové a v posledním červnovém víkendu se hraje antuková liga. Všichni příznivci dobřichovického volejbalu jsou na tyto akce srdečně zváni.

HgS

FOTOSERIÁL

Ludus musicus v Clam-Gallasově paláci
při vzpomínce na korunovaci Václava IV.

foto Z. Kabelka

FOTOSERIÁL

Dračí lodě

CORVETTE PARADE

Dobřichovice 25.5.2013

